

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 190. szám.
Kedd, 1937. augusztus 24.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

A néroői terror

tragikomikus példája, hogy Oroszországban tisztogatást tartottak a segédszerkesztők között, mert néhány lapban úgy jelent meg Sztalin arcképe, hogy ha a lapot világosság felé tartották, akkor az arckép a tulsó oldalon közt — tisztesség ne essék szólván — szarvasmarha képével esett össze. Hiszen nem ujság, hogy a terrornak nincsen humorérzéke, de azért tapasztalati tényként állapíthatjuk meg, hogy a humor mennyisége egyenlő arányban nő a népek gondolatszabadságával, — hogy a számtankönyvek nyelvén beszéljünk — amikor a tréfa nem tanuskodik szükségképpen humor jelenlétéről. A humor hiánya viszont gyilkos őszinteséggel leplezi le a terror nézeteit, mikor rossz lelkiismeretüket ilyen ádáz humortalansággal árulják el és nem veszik észre, hogy az el nem követett vétek megtorlásával lappangó tréfát leplezték le és a nevetés, amely a leleplezést követi, legalább annyira szól a tréfának, mint annak, aki arcizomrándulás nélkül leleplezte.

Az ujság, ugy-e, nem azért készül, hogy a világosság felé tartsák. Akkor ugyanis a papíros átlátszik, a nyomtatott szöveg egymásra esik és a szöveg olvashatatlan. Micsoda metterichi copfos kémталálékonyosság kellett hozzá, hogy egy becsvágyó terrornövendék kitalálja ezt a lehetőséget! És micsoda megszervezett tehetségtelenség, hogy a moszkvai belügyi népbiztonságon senki se vette észre a segédszerkesztők megrendszabályozásának tökéletes esztelenségét. Hogy nem akad egyetlen józan hivatalnok se, aki rájön, hogy a Sztalin képét közlő ujság lap tulsó oldalára nem nyomtathatnak volna olyan célzatos szöveget, olyan megvetett, vagy utált állatot ábrázoló képet, amelynek gyászos hatása fölért azzal a szármalmas hatással, amit a két kép egybecsésének felfedezése keltett.

Most már késő. Most már az oroszok, akik eddig egyszerre a lapoknak csak egyik oldalát nézték, világosság felé fogják fordítani a lapot és — valószínűleg rosszmájú vigyorral — vizsgálni fogják, hogy Sztalin képének tulsó oldalán mi van. Sőt meg fogják próbálni elolvasni a tulsó oldalról tükörirásban látszó szöveget. Mert tegyük fel, hogy az 5. oldalon ez a szöveg olvasható: „A vörös hadsereg nagy és hatalmas” — a tulsó oldalon viszont ez van: „5000 trockijista tisztet letartóztattak”. Vajjon nem lázítás-e ez? Sőt, hazaárulás. A körmönfont trockijista orosz segédszerkesztőnek mindenestre azt ajánljuk, hogy a „tulsó” oldalra kerülő lázító szöveget így szövegezzék meg: „Indul a kutya és a tyuk aludni”. Az ilyen mondatot ugyanis tükörirásban is rögtön el lehet olvasni, viszont féltő, hogy a közönséges orosz embernek nem lesz türelme tükörirásból nyomozni ki a másik oldal szövegét.

De óvjuk az oroszokat mind: ne tegyék Vorosilov képét gyufadobozra, mert úgy érthető: rosszul gyullad, hamar elég. Ne tegyék Litvinov képét a szappan csomagolására, mert úgy érthető: úgy kisiklott Oroszországból, mint vizes kézből a szappan. Ne díszítsék szobájukat a Kreml képével, mert úgy értelmezhető, hogy visszakivánják a cárokat. Egyáltalában ne olvassanak ujságot, mert a túl nagy kíváncsiság gyanus, de mégis olvassanak ujságot, mert gyanus az, aki nem akar gyanút kelteni. Ne írjanak levelet, mert valamikor bizonyíték lehet ellenük, ne beszéljenek, mert minden szá-

Szovjetorosz csapatösszevonások a mandzsu határ közelében

London kártérítést követel Tokiótól a Sanghaiban szenvedett károkért — 50 honkongi ember hal meg naponia kolerában

Ujabb 50.000 japán katona szállt partra Sanghainál

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai ma ismét tanácskozássra ültek össze, hogy megvitassák az ismét rendkívül aggasztóvá vált keletázsiai helyzetet. Politikai körök értesülése szerint újabb diplomáciai lépést terveznek a kínai és a japán csapatoknak Sanghaiból való visszavonulása érdekében.

Tokióból jelentik: A japán külügyi hivatal közlése szerint megérkezett Tokióba az az angol jegyzék, amely kártérítést követel az angoloknak okozott sanghai-i károkért. A jegyzékre a japán kormány rövidesen megadja a választ.

A helyettes japán külügyminiszter a következőket közölte a sajtóval:

— A Sanghaiban tartozkodó amerikai hadihajók parancsnoka felkérte a japán tengeri haderők parancsnokát, hogy a japán zászlós-

hajót távolítsa el az amerikai hadihajók közeléből. Japán részről ennek a kérelemnek eleget tettek.

A japán zászlóshajó Sanghai és Vusung között a Wang-Pu folyóban vetett horgonyt.

A francia, angol és amerikai tengerészeti egységek parancsnokai jegyzéket nyújtottak át a Sanghai előtt horgonyzó japán flotta admirálisának, amelyben közösen és barátságos formában arra kéri, hogy vonja vissza hajóit a Honkiu folyó torkolatától. A japán admirális nyomban válaszolt a kérésre és kijelentette, hogy nem tehet annak eleget, mert csakis a jelenlegi állásokban tudja biztosítani a szárazföldi csapatok mozdulatait. Kijelentette továbbá, hogy hajlandó visszavonni hajóit abban az esetben, ha a kínaiak úgy választják meg hadállásaikat, hogy a japán hajók visszavonásával nem szereznek előnyt.

Két telitalálat ért Sanghaiban egy angol nagyáruházat

Sanghaiból jelentik: A nemzetközi negyedben újabb súlyos esemény történt. A Jangce-kiang folyó és a Nankingba vezető ut kereszteződésénél álló felhőkarcolóba két gránát csapódott. A palota az angol kereskedelmi vállalat tulajdona. Az esemény pillanatok alatt zajlott le, mert a két gránát közvetlen egymásután érte a hatalmas épületet, amelynek felső részei beomlottak. A halottak száma több mint háromszáz. A holttestek ott hevernek a romok között az uccán. Az áldozatok legtöbbször kínai és csak négy külföldi állampolgár van közöttük. Életét veszítette a borzalmas eseménynél a Newyork Times sanghai-i tudósítója is.

A nankingi uton lecsapott gránát óriási izgalmat okozott a város nemzetközi negyedében. A Shun-áruházat két hatalmas gránát érte, amelyek majdnem az egész palotát tönkretették. A robbanás pillanatában többszáz ember dolgozott a felhőkarcolóban. A robbanás után leirhatatlan zűrzavar keletkezett az egész környéken, úgy hogy a mentési munkálatokat is alig tudták megkezdeni. Az első sebesülteket a közelben levő német kórházban helyezték el.

vukat elferdíthetik... De talán fölösleges is a tanács. A jelek után ítélve Moszkva népe úgy élhet, mint élt valamikor, vagy 140 évvel ezelőtt Páris népe Robespierre terrorja alatt. Mekkanni sem merve, éjszakákat átvirrasztva, minden neszre összerézzenve, mikor jön az őrség, hogy börtönbe és guillotíne alá hurcolja olyan bünökeért, amelyeket nem követett el.

Thomas Mann írta a minap, hogy a 20. század embere nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy minden politikától független legyen. Am a polgár egyszerűen, csöndesen, békésen, nyugodtan élni akar. Nem tartja világosság felé Sztalin arcképét és nincsen

A halottak száma állítólag 350-re emelkedett. Eddig még nem tudták megállapítani, hogy a gránátok japán, vagy kínai eredetűek voltak-e.

Egy megfutamított japán különítmény a sanghai-i nemzetközi területen keresett menekedeket, mire az angol őrség a különítmény embereit lefegyverezte.

Sanghaiból érkezett jelentések szerint ma délelőtt a város közelében újabb 50.000 japán katona szállt partra és ezzel most már a japán csapatok tekintélyesen megerősödtek. A kínai tüzérség heves ágyutüzzel akarta megghiusítani a partraszállást, de a japán hadihajók pergőtüzzel elnémították a kínai ütegeket. Ezután már simán folyt le a japánok partraszállítása.

Katonai segítséget nyújt a szovjet Kínának

A japán fővárosba szovjetorosz csapatösszevonásokról érkeztek hírek. A mandzsu határ közelében az utóbbi időben nagyarányú orosz csapatösszevonások történtek. A hír szerint Blücher orosz tábornagy Külső Mongolia fővárosában tartózkodik és ott a kínai hadsereg főparancsnokával tárgyalt. A lapok

véleménye a forrongásokról, hacsak nem kényszerítik állásfoglalásra. Reszketni fog életéért, felesége, fia, leánya életéért, békés egzisztenciájáért és mint a gyermek fog reszketni, mikor koppint körmére a cseka olyan csinyért, amelyet gyamrtlanul követett el. Ezért azok a jóidegetű oroszok, akik még nem vesztették el humorukat, kajánkodva fogják vizsgálgatni Sztalin arcképének hátlapját, de a terror alatt csöndben meggörnyedő 150 millió orosz legnagyobb része nem fogja ezentul a világosság felé fordítani a lapot. Eddig azért nem tette, mert nem jutott eszébe. Ezentul azért nem teszi, mert nem meri.

arról is tudnak, hogy Bogomolov nankingi szovjet nagykövét legyverés segítségét ígért Csang-Kai-Seknek és 12 nagy szovjet repülőgép már meg is érkezett Nankingba.

Honkongi jelentés szerint a városba özönlő kínai menekültek között a kolera dühöng. Naponta 50 ember esik áldozatul a járványnak.

Eddig 200.000 embert beoltottak a vész ellen. Tiencsinből jelentik: Jólinformált körökben úgy tudják, hogy Északkeletben 150 ezer japán katona harcol. Jelenleg naponta 8 ezer katonát hajóznak ki és indítanak el a különböző frontokra.

Merénylet a japán mikádó ellen

Egy testőrtiszt megakadályozta a merényletet — Az összekaszabolt merénylet kitért nem sikerült még megállapítani

Londonból jelentik: Vasárnap délelőtt merényletet kíséreltek meg Tokióban a mikádó ellen. A japán császár nyitott hintóban hajtott ki a palotájából lovas testőreitől körülvéve, hogy díszszemlére vegyen részt. Egy uccafordulónál valaki váratlan hirtelenséggel áttörte a közönség előtt örökös csendörök sorfalát, majd a testőrség kordonján is áthatolt és a császári díszkocsihoz rohant. Itt ugyyszólván pillanatok alatt felugrott a hintó lépcsőjére és kezében tör villant meg. Mielőtt azonban a merénylet a mikádóhoz érhetett volna, odavágtatott a testőrség több tisztje és egyik közülük kardjával lekasabolta a merénylet, aki véresen zuhant le az udvari hintóról, a

császár pedig intett, hogy kocsisa tovább hajthat. A merénylet leirhatatlan hatást keltegetett egész Japánban. A merénylet a testőrtiszt kardja halálra sújtotta. Ruhájának zsebében bucsulevelet találtak, melyben bejelenti, hogy a japán—kínai konfliktus kitörése óta készült a merényletre és meggyőződése, hogy a mikádó az oka a sárga faj testvérhárcának, mert háborus tanácsadóira hallgat.

A merénylet kitért pontosan megállapítani nem lehetett, de úgy gyanítják, hogy a merényletben benne van a szovjet kezé is, mert egy Kínából Oroszországba emigrált agitátorral azonos, aki a mikádó ellen el akarta követni a véres tettet.

Wölfling Lipótnénak nem jár évjáradék a Habsburg-családtól

A bécsi bíróság elutasította a volt főherceg özvegyének keresetét

Bécsből jelentik: Az itteni polgári törvényszék most hozta meg döntését Wölfling Lipót, az egykori Lipót Ferdinánd főherceg özvegyének perében, aki tartásdíjat követelt volt férje családjától. Mikor annakidején Lipót Ferdinánd főherceg beleszeretett Adamovics Vilmába s kitartott amellett, hogy feleségül veszi a polgárleányt, Ferenc József parancsára le kellett mondania minden igényéről és rangjáról. Köteleznie kellett magát arra is, hogy külföldön fog élni. A főherceg ekkor fölvette a Wölfling Lipót nevet és 1903. júniusában Svájcban esküdött meg a szép Vilmával.

A boldog házasság csak néhány évig tartott, ekkor Wölfling Lipót elhagyta feleségét és Európa különböző városaiban élt. A múlt évben halt meg a volt főherceg Berlinben a legszűkebb viszonyok között. Halála után özvegye pert indított József Ferdinánd főherceg ellen.

Keretében hivatkozott az 1903-ban kötött írásos megállapodásra, amelyben a főherceg családjá kötelezi magát arra, hogy Wölfling Lipótnak 40.000 korona évi járadékot fog fizetni. A perirat szerint a szerződés kimondja azt is, hogy Wölfling Lipót halála után az évjáradék fele az özvegyet illeti meg. Wölfling Lipótné ez alapon 16.000 schilling járadék fizetését követelte. Az asszony ma mindössze 47 schilling kegydíjat kap havonta.

A perelt József Ferdinánd főherceg ügyvédje azzal érvelt a bíróság előtt, hogy az évjáradék csak Wölfling Lipótot illeti meg, feleségét azonban nem. A házasság egyébként is megszűnt 1907-ben, tehát a felperes nő jogi értelemben nem tekinthető az elhunyt özvegyének. Az idők folyamán különben is 100.000 aranykoronát kapott. A törvényszék teljes egészében elfogadta ezt az érvelést és Wölfling Lipótnét elutasította keresetével.

Szegény veszedelmess nő

Irtá: GASTON DERYS

Sonia orvostanhallgató volt. Dél-Oroszországból származott, kékes fekete haja, kiálló pofacsontu, vastag, nagyszájú, tompaorrú leány volt, de vad mongol arcából valóságos világitott óriási, gyönyörű szeme és ha elmosolyodott, megszüpítette csodálatosan ép, hófehér fogsorának csillogása.

Brothier doktor a Saint-Vigile kórház igazgató-főorvosa volt és Bichur bárónő nemzetközi szalonjában találkozott Soniával, aki elmondta a doktornak, hogy kénytelen abbahagyni tanulmányait. Árva lett, szülei mindenüket elvesztették a forradalomban, mostanig egy unokatesóvéré segítette, de az is tönkrement, nincs miből élnie. Szép hangja van és szerződéssel kínálták Amerikában.

— Kénytelen leszek aláírni, — mondta sóhajva — kétségbe vagyok esve.

— Jöjjön el hozzám holnap a kórházba, majd meglátjuk, mit lehet tenni — felelt Brothier doktor.

Másnap elbeszélgetett Soniával s úgy találta, hogy a leány értelmes és csakugyan tehetséges, kétségbeesése csakugyan őszinte, amiért abba kellene hagyni tanulmányait. Brothier a legjobb társaság hölgyeinek orvosa volt és sokat keresett. Felajánlotta Soniának, hogy viselni fogja tanulmányainak költségét, majd visszatér, ha majd maga keres.

Sonia térdre borult és megcsókolta az orvos kezét. Brothier hamar felemelte és mosolyogva mondta:

— Nézze, fiam, nagyon természetes dolgot cselekszem. Én nagyon sokat keresek és elszórom a pénzem. Én tartozom magának köszönettel, hogy módot nyújt rá, hogy pénzemmel egyszer okosan használjam fel.

„Kár, hogy olyan csunya,“ — gondolta magában Brothier, s a leányra nézett, akinek szemében elragadtató imádat tükröződött. Elegáns, nagyvilági nőkhöz volt szokva, ez a kis barbár leány nem érdekelt.

Három év múlt el. Jóbarátok lettek. Brothier továbbra is szívesen foglalkozott Soniával, aki a rákról irt doktori értekezést és az orvos el volt ragadtatva pártfogoltja tehetségétől. Havonta egyszer nála vacsorázott a leány házában, ismert írőkkel, festőkkel és X. kisasszonnyal találkozott, a Comédie-Francaise fiatal sztárjával, aki Brothier hivatalos szeretője volt.

Sonia végül letette a doktorátust s másnap megjelent Brothiernél. Szeme csillogott és beszédesben nyílt kerekre, mint valaha. Arca valósággal megdicsőült a hála melegétől:

— Doktor letem, — kiáltotta — magának köszönhetem. Mindent magának köszönhetek... — ezzel táskáját az asztalra tette, Brothierre vetette magát, karjaiba zárta, szájoncsókolta és remegő hangon kiáltotta:

— Imádlak! Imádlak!... Nem látod, hogy imádlak?! — Számokra őriztem meg magam...

Brothier ez a váratlan roham úgy elképesztette, hogy egy pillanatig tehetetlenül állt, azután igyekezett kibontakozni:

— De Sonia, — mondta riadtan — hiszen maga meg van bolondulva. Mi jó barátok vagyunk, sőt túl jó barátok vagyunk, semhogy elrontsuk... —

És Sonia arca valósággal megkövült. Táskájához ugrott, revolvert vett elő és háromszor rástűtötte Brothierre, akinek épp csak annyi ideje volt, hogy a fegyvert kiüsse a leány kezéből. Egyik golyó sem találta. Brothier nyugodt természetű ember volt. Nem szerette a bolondokat, hacsak nem

Taxi utazik Brémából Budapestre

egy amerikai milliomos

Bécsből jelentik: Kétségkívül a taxisoffőrök távolsági világrekordját állította fel Wagner bécsi bérautóvezető, akit néhány nappal ezelőtt az Északi-tenger partjáról, Bremerhaven városából telefonon hívtak bécsi „standján” és minden teketória nélkül Bremerhavenbe rendelték, hogy ott álljon egy amerikai milliomos szolgálatába és fél Európán keresztül hozza Bécsbe. A nagyvonalú taxist az amerikai faipar egyik vezetője, Earl J. Brady volt, aki egyszer már járt Bécsben s akkor véletlenül Wagner taxiát használta. Wagner akkoriban nemcsak ügyes sofőrnek, hanem jó idegenvezetőnek is bizonyult és most, hogy az amerikai úrra Európába érkezett, már az európai szárazföld határáról kezdve csakis az ő szolgálatát kívánta igénybevenni. Wagner azonban hamarosan megdönti a saját világrekordját, mert ugyanazzal az utassal folytatja útját Magyarország felé. Mr. Brady ugyanis okvetlenül meg akarja tekinteni Budapestet is, ahová természetesen szintén kedvenc taxiával rándul le. A bécsi taxisoffőröknek valóban minden ok megvan rá, hogy irigyeljék kartársukat a „ritka jó fuvar” miatt.

Ősszel kerül a magyar parlament elé az általános titkos választói jog törvényjavaslata

Budapestről jelentik: Róder Vilmos helyettes magyar miniszterelnök tegnap telefonon tárgyalt Darányi Kálmán magyar miniszterelnökkel, aki vasárnap még tudvalevőleg Salzburgban tartózkodott. Darányi közölte, hogy hétfőn délelőtt Bécsbe utazik, a napot ott tölti el és kedden utazik vissza Budapestre. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter szintén kedden érkezik vissza a magyar fővárosba. A délutáni budapesti lapok jelentései szerint a magyar kormányelnök szabadságideje alatt fontos elhatározásokra jutott és így néhány héten belül jelentős események várhatók a magyar politikai életben.

Hamarosan döntés történik az esedékes főispáni változások dolgában és a földművelésügyi tárca betöltéséről is. A földművelésügyi miniszterium élére nem pártembert, hanem szakembert szemeltek ki. Október végén, vagy november elején benyújtja a kormány a magyar képviselőház elé az általános titkos választói jogról szóló törvényjavaslatot. A lapok szerint a politikai állásfoglalások és a személyi változások nem fognak irányváltozást jelenteni a magyar kormány politikai irányában.

klinikai szempontból.

— Sonia, — mondta komolyan — nem fogom magát feljelenteni, de a legjobb lesz, ha maga most egy időre eltűnik.

— Bocsásson meg! Ugy szerettem! — zokogott Sonia.

Mikor elment az orvostól, a Szajnába vetette magát, de jókor kihalászták. Erre odaadta magát az első férfinak, elszereződött egy revüszínházhoz, kalandokat hajszolt és ékszereket vásárolt. Azután eltűnt.

Brothier szabadságidejét Ausztriában töltötte és egy napon egy bécsi szálloda előcsarnokában Soniával találta magát szemben. Sonia estélyiruhát viselt és elegáns selyemkeppet.

— Ó, maga az, doktor, — kiáltott, mikor meglátta — ó, milyen boldog vagyok, hogy láthatom. Rosszul cselekedtem magával.

— Már el is felejtettem, Sonia, — mosolygott Brothier.

— Meg kell magyaráznom. Tudja meg hát, hogy első napról kezdve, hogy meglátam magát, csak magát szerettem. Még ma is szeretem és ha akarná, akkor rabszolgája lennék, imádlak... Még mindig imádlak!

Brothier páni rémülettel menekült a szállodából, kocsijába ült és az első országuton elhagyta Bécsset. Ő maga mesélte el később ezt a történetet. Így fejezte be:

— Látjátok, mire képes egy nő, aki imádjaa az embert. Ez a szegény Sonia olyan becsületes és őszinte volt. Csak éppen úgy élt a huszadik században, mint egy aiszhihoszi tragédia hősnője. Imádkoztatok érte, hogy a jóisten ne vezessen az utatokba ilyen félbolondot, aki úgy imád benneteket, mint egy veszett kutyát!

Állandó előnyomulásban vannak a spanyol nemzeti csapatok

Santandertől 21 kilométerre megerősítették állásaikat — 100 község és 111.000 fogoly egy hét alatt — Madrid polgári lakosságát elszállítják

Ismét megtámadott egy angol hajót egy titokzatos repülőgép

Salamancából jelentik: A „Noemi Julie” nevű angol gőzöst Corsica közelében repülőgép támadás érte és ezzel kapcsolatosan olyan hírek terjedtek el, hogy a támadó repülőgép a nemzeti haderőhöz tartozott, mert az angol gőzös parancsnoka a gépen a felkelő haderő jelzését fedezte fel. A felkelő haderő vezérkara a hír híven beállítását célzatosnak minősíti, mert szó sem lehet nemzeti csapathoz tartozó repülőgép támadásáról. Hangsúlyozzák, hogy azon a vidéken, tekintve, hogy ott hajóut nem vezet, felkelőkhöz tartozó repülőgép nem tartózkodik és nyilvánvaló, hogy a kormánycsapatok újabb cseléről van szó, mert ilyen módon kívánnak vizsályt szítani Anglia és a nemzeti haderő között, hogy Angliát Franco tábornok csapatai ellen való beavatkozásra serkentsék.

Londonból jelentik: A megtámadott Noemi Julie nevű angol gőzös kapitányától érkezett jelentés szerint, a gőzös nem sérült meg, hanem folytatta útját Port Vendres felé.

Genéből jelentik: A valenciai kormány kérte a rendkívüli tanács összehívását, hogy letárgyalják a Földközi-tengeren történt hajó-

megtámadások ügyét.

Ujabb salamancai jelentés szerint a nemzetieknek a santanderi fronton sikerült megerősíteni állásaikat. Elfoglalták Chura hegyet, a csapatok állandó előnyomulásban vannak. A biscayai fronton a nemzetiek szivós küzdelem után elfoglalták a Merra-völgy egy részét. Husz falut foglaltak el és előnyomultak Vallejo és Villasanáig.

Az asturiai fronton a nemzeti csapatok szombaton 10 kilométert haladtak előre és számos fontos állást elfoglaltak.

Madrid polgári lakosságát a lehető leg-sürgősebben el fogják szállítani Madridból. Az utóbbi hetekben ugyanis az élelmiszer-ellátás mind súlyosabb akadályokba ütközik és a főváros katonai parancsnoksága úgy határozott, hogy a téli ostrom megkezdése előtt kizárólag katonai erőddé fogja átalakítani Madridot.

A nemzeti csapatok Sant Andertől már csak 21 kilométernyire állanak. A francia lapok szerint a nemzetiek egy hét alatt 100 községet szabadítottak fel a köztársaságiak uralma alól és 111.000 foglyot ejtettek.

Nagyszabású ünnepségek Zádorlac-Zádorlak község kétszázéves fennállása alkalmából

Pacha Agoston dr. megyéspüspök pontifikálta a jubiláris díszmisét

Zádorlac—Zádorlak község fennállása 200 éves évfordulójának háromnapos ünnepségei vasárnap reggel színpompás keretek között folytatódtak. Reggel 6 órakor a mozsár-ágyuk diszlövése, harangzugás és zenés ébresztővel kezdődött az ünnepség. Reggel fél 9 órakor autón érkezett meg a községbe *Stefanica* Florian dr. Aradul-Nou—Ujarad község-beli főszolgabíró, aki a kormány képviselő-ében vett részt az ünnepségen. Az ünnepélyes fogadtatás után az impozánsan feldíszített utvonalon a menet a templomba ment, ahol Pacha Agoston dr. püspök díszmisét pontifikált fényes papi segédlettel. A szentbeszédet *Korner* József dr. teológiai dékán mondta. Fél 11 órakor a templom melletti térségen a község alapítóinak és a háboruban elesett hősök emlékére felállított pompás kivitelű emlékoszlopot avatták fel. Az emlékmű felszentelésének finességét a vegyeskar énekszámai vezették be, majd *Eisele* József lelkész mondott avatóbeszédet. *Neff* Ferenc dr. Aradul-Nou—ujaradi ügyvéd hatásos beszéde után énekszámok, majd *Gottschael* Margit szavalata következett. Ezután megkoszorúzták az emlékművet és *Maenner* egyetemi tanár Németország nevében az onnan küldött fenyőcsemétét elültette az emlékoszlop mellett. Pacha Agoston dr. megható emlékbeszéde után a Zádorlac—Zádorlaci gyermekek zenekarának számaival fejeződött be a felszentelési ünnepség. 11 órakor

a község-háza nagytermében a község tanácsa díszülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a jubileumi ünnepségek alkalmából hódoló táviratot küldenek az uralkodónak. A tanácsülés ezután elhatározta, hogy az őseik által alapított község fejlesztése érdekében továbbra is teljes odaadással dolgoznak. A jubileumi ülés jegyzőkönyvét *Striegel* József tanár, a „Volksblatt” szerkesztője ismertette német nyelven az ünnepségen megjelentekkel. Egyben elhatározták, hogy az ünnepi tanácsülésről készült románnyelvű jegyzőkönyvet németre is lefordíttatják és azt berámázva kifüggesztik a tanácsteremben.

Fél 12 órakor a község-háza előtti térségen a királyhymnusz hangjai mellett folytatódott az ünnepség. Elsőnek *Kompass* Gyula községi jegyző ünnepelte a megjelenteket, majd *Siebenhaar* Ferenc esperes köszöntötte a vendégeket. Ezután *Stefanica* Florian dr. főszolgabíró a kormány üdvözlését tolmácsolta az ünnepelt község lakóinak. *Müller* János szavalata után *Angele* József dr. mondott lendületes beszédet. A déli ünnepségek a templom énekarának dalaival fejeződtek be. Délben 150 terítékes bankett volt, amelyen a meghívottak vettek részt. A banketten *Stefanica* Florian dr. mondotta az első pohárköszöntőt, majd *Kompass* jegyző, *Günzer* dr. egyetemi tanár, Pacha Agoston dr. püspök, *Eisele* József lelkész, dr. *Riess* N., *Hügel* Antal és *Kräuter* Ferenc képviselők, *Striegel* József tanár és mások mondtak hatásos toasztokat. Délután 5 órakor díszfelvonulás volt, amelyen Zádorlac—Zádorlak lakosságának foglalkozási ágait, valamint a népelet főbb eseményeit mutatták be. Este hangverseny és táncestély fejezte be a 200 éves évforduló másodnapos ünnepségeit. Hétfőn reggel a vendégek a község környékét tekintették meg és ezzel befejeződtek a jubileumi ünnepségek.

Cannes fürdőhelyen

Csuf botrányt okozott Roosevel fia

Feltűnésteltető botrányt okozott Cannes fürdőhelyen Roosevelt elnök 17 éves fia, ki európai utazásra érkezett Amerikából. A cannesi polgármester csokorral akart kedveskedni a ritka látogatónak s mosolyogva lépett asztalához. A fiatal Roosevelt részeg volt, azt hitte, gumyút iznek vele és pezsgős poharát a polgármester arcába vágta. Az ügy lovagias utra terelődött, melynek során Roosevelt elnök fia sajnálkozását fejezte ki a történetek fölött s Cannest elhagyva, Párisba utazott.

A kritikus napokon...

is dolgoznia kell! Azonban a Pyramidon-tabletták gyorsan segítenek és így este is pár kellemes órát tölthet el.

Pyramidon

TABLETTA

Figyeljen a Bayer-keresztre, amely megvédi az utáztatoktól!

Negyvenhét halott társával együtt

Magyarországra szállítják Gyóni Géza hamvait

Budapestről jelentik: Egész Magyarországon élénk érdeklődés nyilvánul meg ama kegyeletes akció iránt, amelynek célja az, hogy a 20 esztendővel ezelőtt a szibériai hadifogságban tragikus véget ért magyar katonaköltő, Gyóni Géza hamvait hazahozzák. Érthető a nagy érdeklődés, mert ez lesz az első magyar exhumálás Szibériában.

A Gyóni-hamvak hazahozatala most már bizonyos. Mint ismeretes, a magyar képviselőház legutolsó ülésén a képviselők elhatározták, hogy a hazaszállítást illetményeikből elősegítik. Erre a megyék és városok is kimondták, hogy szintén hozzájárulnak a költségekhez. A pénz tehát már együtt van.

Az exhumálással és hazaszállítással kapcsolatos nemzetközi tárgyalások is lezajlottak már. A hazaszállítást Budapest temetkezési üzeme fogja végezni. Az üzem igazgatóját küldi ki az aktus lebonyolítására. Kiutazik Szibériába dr. *Mészáros* Vilmos győri ügyvéd is, aki a szibériai viszonyokat kitérően ismeri. A magyar delegátusok magukkal viszik a régi krasznnojarszki rabtemető pontos térképét, amelynek segítségével nem lesz nehéz megtalálni Gyóni Gézának és testvéröccsének, Achim Mihály volt főhadnagynak huszéves sírját.

A hamvakat az eddigi tervek szerint Ady Endre sírjának közelében hantolják el Budapesten.

Gyóni hamvaival együtt Budapestre szállítanak még 47 szibériai magyar halottat is. Ezeknek a hamvait a családok exhumálják és az összes költségeket ők fedezik. A hamvak Lengyelországon át teljes katonai pompával fognak gördülni, mivel a lengyel kormány Gyónit saját hősi halottjának tekinti.

Érdekes, hogy a költő jövődöbeli nyughelye felett vita keletkezett. Ugyanis a pestmegyei Gyón község, ahol a poeta született, magának követeli a maradványokat, amelyeket a községben, a költő szülőháza előtt akar eltemettetni. A falu ugyancsak ki akarja hantoltatni a pesti temetőből Kossuth Lajos édesapjának, Kossuth Lászlónak hamvait is, mivel Kossuth László is gyóni születésű és a két nagy halottat egy sírba akarja helyezni.

Ezzel szemben a hivatalos állásfoglalás az, hogy a szibériai halottnak az ország fővárosában kell nyugodnia.

URANIA

5, 7-15, 9.30 órakor

„MEXICOI KALAND”

Premier!

Barbara Stanwlok és Róbert Joung

Egy fiatallempár küzdelme, hogy a szülői ellenállás, üldözés és veszélyek után egymással legyenek.

Pótműsor: Színes Mickey Mouse

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban vállalja:**
Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet.

„CERAMICA“ kályhas cég,
(SZILAGYI) 3612

Színház - Művészet

Aradmegyében üdül Martos Ferenc dr., a hírneves magyar operett-szerző

Rokonainál nyaral az egyik aradmegyei talucsában a „Bob herceg”, „Gül Baba” és a „Mágnás Miska” librettistája

Érdekes vendége van az egyik aradmegyei községnek, az egyik aradmegyei magyar uricsalád látja vendégül közeli rokonát, Martos Ferenc dr. európai hírű operett-librettistát. Martos Ferenc dr. évről-évre néhány hétre lerándul Aradmegyébe, hogy szabad idejét rokonságánál töltsse. A rokoni viszony annyira elmélyült közöttük, hogy Martos, aki már a hatvanas éveket tapossa, már leányával, Kelemen Lajosnéval és annak két gyermekével a legkedvesebb nyári tartózkodóhelyének mondja az aradmegyei község kuriáját.

Martos Ferenc dr. az utóbbi évtizedek legpompásabb operettjeinek szövegét írta és többek között a „Mágnás Miska”, „Gül baba” és „Bob herceg” stb. darabjai kerültek színre Európa csaknem valamennyi operett-színpadán, százas szériákban. Martos Ferenc dr. nyaralásában is érdeklődéssel kíséri figyelemmel az egyes színházak műsorát és itt tartózkodásának külön érdekessége, hogy kedden és szerdán Aradon szabadtéri előadás kerül színre két legsikerültebb darabja, a „Gül baba” és a „Bob herceg”. Martos Ferenc valószínűleg maga is végignézi az előadásokat.

Kozma Hugó diszelőadásával zárul augusztus 31-én az idei színházi szezon

Erényi Böske, Mészáros Béla, Gömör Emma, Dálnoky Dudus, id. Szendrey Mihály és Bácskay Gyula vendégszerepelnek a nyári évad utolsó előadásán

A közönség már régen szeretetébe fogadta Kozma Hugót, aki remekebbnél-remekőbb színészi alakításaival, egy vérbeli művészember szerénységével igazolta mindenkor, hogy az elsők között áll. A nagyközönség mint értékes művészembert ismeri Kozma Hugót és így egy pillanatra sem kétséges, hogy az augusztus 31-én tartandó jutalomjátékát a legnagyobb érdeklődés fogja kísérni. Ez a különben ünnepi diszelőadás a bucsuzó színész szimpatikus személyén kívül már csak azért is tarthat különösebb érdeklődésre számot, mert a szezon legutolsó színházi előadása és a nyári szezon igazán szép befejezése, mert Anday Ernő nagyszerű vigjátéka, a „Harangvi-

wág” kerül szinte remek rendezésben, példás kiállításban és szinte fővárosi nivóju szereposztásban. A főszerepeket Kozma Hugón kívül Erényi Böske és Mészáros Béla — akik Szegeden a legnagyobb sikerüket aratták ezzel a szerepükkel — továbbá Gömör Emma, Dálnoky Dudus, Ágai Margit, id. Szendrey Mihály, Bácskay Gyula mint vendégek, valamint a társulat legjobbjai: Horváth László, Lukács Ede, Derecskey Pál, stb. alakítják. A nagyszerű vigjáték próbái már megkezdődtek, tehát nem kétséges, hogy 31-én este olyan tökéletesen pergő diszelőadás lesz, amely méltó Kozma Hugó és a vendégszereplő kitűnő művészek nevéhez.

Ma, kedden este „Gül Baba” szabadtéri előadása

Kedvezőtlen idő esetén az előadás elmarad, de a megváltott jegyek érvényesek másnapra

Mindenki felfokozott érdeklődéssel várja Arad nagy művészi eseményét: a szabadtéri játékokat. A katolikus gimnázium udvarán már elkészült a monументális színpad, amely

óriási arányaival szinte lenyűgözi a nézőt. Ugy a Gül baba, mint a Bob herceg tökéletes és fővárosi színvonalu művészi előadásban kerül a közönség elé, a két klasszikus operett a szabadtéri előadás varázsában szinte megfiatalodik és fíjnom szépsége még hatásosabban domborodik ki.

A Gül Baba Gábor diákját Krémer Manci, ez a nagytehetségű és hamar befutott fiatal primadonna játssza, míg a Bobherceg címszerepében a közönség régi kedvencét,

a végtelentl decens és kifortott Erényi Böske-t, a szegedi szintársulat ünnepeit primadonnáját látja viszont.

Kivülük több fontos alakításban hálás szerepnek jutnak aradi és vendégművészek. A próbák Szabadkai József Satumare—szatmári színigazgató és kitűnő rendező irányítása mellett folynak és mindkét darab már előadásra készen van. Hatalmas tömegjelenetek, korhű kosztümök, nagyszerű kórusok adnak teljes illuziót, ötven tagu zenekar Csányi Mátyás karnagy vezénylete alatt helyezkedik el a színpad előtt és három dalárda éneklie a gyönyörű melódiákat. Külön látványosságnak is beillik a pazar világitás, amely szinte nappali fényárba öltözteti a katolikus gimnázium udvarán ácsolt színpadot és rajta Olasz mester pompás diszleteit, amelyeknek vázlatait állandóan sokan nézik a korzó két kirakatában. A rendezőség gondoskodott kényelmes ülőhelyekről és képzett ügykezelő személyzet vezet mindenkit a helyére, úgy, hogy elmarad az ilyenkor szokásos torlódás. Általában a legmesszebbmenő figyelem uralkodik mindenütt, mert a rendezők azt akarnák, hogy

Arad közönsége is megismerkedjék a szabadtéri játékok művészi szépségével.

A jegyelővétel nagyban folyik a téli színház pénztáránál és már eddig is rengeteg jegy kelt el, ugylátszik, hogy mindenki biztosítani akar magának jó helyet. A szabadtéri játékok rendezősége ezuttal közli, hogy a kedvezőtlen idő senkit se akadályozzon a jegyvásárlásban, mert

amennyiben esne az eső vagy lehülne a levegő, úgy a megváltott jegyek érvényesek másnapra, mivel az előadást csak olyan napon tartják meg, amikor az időjárás ezt lehetővé teszi.

A Gül Baba előadása ma, kedden este 9 óra után kezdődik, holnap szerdán pedig a Bobherceg kerül színre, ugyancsak 9 órai kezdettel.

„Az államügyész” bemutatója az aradi Nyári Színkörben

Horváth László és Jávor Alfréd augusztus 28—29-én tartandó bucsuelőadásai iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg. Horváth László és Jávor Alfrédnak sikerült egy olyan darabot találniok, amely ebben a műfajban a világirodalomban egyedülálló. A darab egy bűnügyi történet, mely azonban nem a szokványos törvényszéki tárgyaláson játszódik le, hanem egy angol államügyész lakásán. Joon Broadleynek, aki maga is államügyész Londonban, kitűnően megírt szindartabja annyira élő és mai, hogy egész biztos a szerző életéből merítette a darab témáját. A darab érdekességét fokozza, hogy a két művésznek sikerült a női főszerep eljátszására megnyerni az ország legkitűnőbb színésznőjét; aki mint vendég, most először mutatkozik be az aradi közönségnek. A többi kitűnő szerepeket

természetesen Horváth Lászlón és Jávor Alfrédon kívül Kozma Hugó, Ágai Margit, és Derecskei Pál vállalták. Meglepetést fog kelteni az est keretében lebonyolított sorsolás, amely úgy történik, hogy minden jegy mellé a pénztár díjmentesen egy szavazó-cédulát mellékel, amelyet a második felvonás után a jegyszedők összegyűjtenek és akik helyesen megoldották a darab végét, azok között a következő cégek ajándékai lesznek kisorsolva: Szombaton, 28-án este: I. díj: Szabó Albert, II. díj: Ruttkay és Botye, III. díj: Apponyi testvérek és IV. díj: Strasser harisnyafabrikája. Vasárnap, 29-én este: I. díj: Hartmann ékszerész, H. díj: Vajda szövet- és posztóárúháza, III. díj: „Elite” illatszertár, IV. díj: Kalmár villany és rádió-tízlet. Vasárnap délután egy üveg Denoel-pezső és egy nagy doboz csokoládé, „Csokoládé Király”, Mețianu-uccai üzlet.

A felsorolt nyeremények az illető cégek kirakataiban láthatók.

Pénztárnyitás szerdán délelőtt 10 órától a téli színházban.

* Elhalasztódott az „Ember a hid alatt” aradi előadása. Indig Ottó: „Ember a hid alatt” című hatalmas színházi és irodalmi sikert aratott vigjátékának aradi előadását az e hó 24-én szinre kerülő szabadtéri játékok miatt szeptember 2-án, csütörtökön tartják meg. A darab főszerepét Olasz Lajos alakítja, akinek ez az előadás lesz egyben bucsufellépte is. Fellép a kivételes színházi eseménynek ígérkező előadásban id. Szendrey Mihály is.

Amerikába hívnak egy Braşov-brassói román főorvost

Braşov—Brassóból jelentik: Câmpeanu Liviu dr. orvosprofesszort, a Marzescu-kórház igazgató-főorvosát, két híres amerikai és egy oszlo orvosprofesszor látogatta meg, Câmpeanu Liviu — mint ismeretes —, éveken keresztül beható tanulmányozás alá vette, hogy hogyan lehet megrövidíteni az operáció utáni lábadozási időt. A professzor kísérletei nagyszerűen sikerültek s ma már a keze alá kerülő betegek nagyrésze egy-két nappal a műtét után elhagyhatja a kórházat, sőt igen sok esetben a műtőszobából a megoperált beteg saját lábán jön ki.

Az orvosi tudományban valóssággal „forradalmat” jelentő ujtásnak igen nagy visszhangja támadt s ennek tulajdonítható az amerikai és oszlo professzorok mostani látogatása. A vendégprofesszorok nagy érdeklődéssel nézték végig a bemutató műtéteket, majd Câmpeanu Liviu-t meghívták Amerikába, hogy ott is tartson előadást ujtásáról. A Braşov—brassói professzor megígérte, hogy a jövő évben eleget is tesz a meghívásnak s jövő év szeptemberében Amerikába utazik. A vendégek egyébként annak a filmnek a másolatát is magukkal vitték, amely egy teljes műtétet bemutat, a professzor ujtásainak alkalmazásával.

**Horváth László
Jávor Alfréd
Gyermekeleődása
Augusztus 28-29-én**

Szombat—Vasárnap

**Államügyész
Bűnügyi történet**

Írta: Joon Broadley

Pénztárnyitás szerdán d. e. 10 órától

Sajnálatos incidens az aradi strandon

Nyilatkozatok a vasárnap-déli tetteges inzultus lefolyásáról

Vasárnap délben fél egy órakor kinos esemény játszódott le a Neptun-strandon. Dr. Pécsi Zoltán, a sportkörökben is ismert aradi orvos tetteges inzultálta Kassay Sándor 21 éves műegyetemi hallgatót, aki az orvos állítása szerint a medence oldalszéléről az orvos kislárá ugrott, miáltal a fiúcska a víz alá került. Dr. Pécsi több ökölcsapást mért Kassay fejére, aki eszméletlenül zuhant a földre. A kinos jelenet után Pécsi dr. a kíváncsian összefutó tömegben átfurakodva, a vízből kimentett kislárával együtt eltávozott. Az eszméletlen Kassay Sándort a tömegből jelentkező orvos rendelkezésére a strand mentőszobájába vették, ahol első segélyben részesítették, majd a helyszínrre kiszállt mentők elszállították hozzátartozói lakására, ahol jelenleg is ápolják.

Munkatársunk hétfőn a kora délutáni órákban kereste fel Kassay Sándort, aki még mindig ágyban fekszik a Saguna-ut 121. szám alatti lakásán. Kassay Sándor bucuresti-i műegyetemi hallgató, néhai Kassay Pál aradi állatorvos fia, aki néhány évvel ezelőtt tragikus módon vetett véget életének. Teius—Tövis mellett kiugrott a robogó vonatból és szörnyethalt. Kassay Pál árvánmaradt fiát középiskolai tanulmányai végzése után özvegy édesanyja a bucuresti-i műegyetemre iratta be, ahol építész-mérnöknek készül. A fiatal egyetemi hallgató egy hónappal ezelőtt jött Aradra, hogy a szülői házában készülhessen vizsgáira. Kassay Sándor bekötött fejjel, az ágyban fekve a következőkben adta elő a Neptun-strandon történt eseményeket:

— Ártatlanul keveredtem az ügybe — mondotta — sejtelmem sem volt arról, hogy miért támadott meg dr. Pécsi. Én csak arra emlékszem, hogy amikor az uszodából kijöttem, valaki tarkónsapott, mire első-tétült előttem minden és többé már semmit sem éreztem...

Ennyit mond Kassay Sándor, többre nem emlékszik. Előadását a fiatal diák nővére, Török János gimnáziumi tanár felesége folytatta:

— Nem is emlékezhet a további történetekre, mert már az első ökölcsapásnál megtántorodott, majd a következő ütések után a földre zuhant. A strandoló közönség természetesen segítségemre sietett és néhány ismeretlen ember segítségével támogattam eszméletlen öcsémet a fürdőfelügyelőség szobájába, ahol dr. Miron Tabic aradi kórházi orvos részesítette első segélyben. Hosszasan élesztgették az időközben segítségül érkezett dr. Sever Păscuțiu orvossal. Injekciókat adtak. Valaki értesítette a mentőket, akik délben lakásunkra szállították a még mindig eszméletlen öcsémet, ahol dr. Németh Miklós vette kezelés alá. Röviden összefoglalva így történt. — Hangsúlyoznom kell azonban — mondotta Kassay nővére — hogy az öcsém ártatlanul szenvedett, mert nem nyomta meg akaratlanul sem Pécsi dr. kislárá a víz alá.

Az „audiatur et altera pars“ elve alapján munkatársunk felkereste a súlyos incidens másik szereplőjét, Pécsi Zoltán orvost is, Kassay hántalmazóját. Dr. Pécsi Zoltán az események ismertetése után a következő nyilatkozatot tette az Aradi Közlöny munkatársának:

— A magam részéről mélyen sajnálom, — jelentette ki előláróban az orvos. — hogy ennyire elragadtattam magam, de mindazoknak a belátására hivatkozhatom csupán akkor, amikor a szerencsétlen esetre vissza kell térnem, akik szintén apák s akiknek csak egyetlen gyermekük van, mint nekem, milyen lelki izgalmakat válthat ki egy igazi apánál, ha féltve szeretett fiát fulladozni látja...? Kisfiam közel ötven másodpercig fulladozott a szennyes víz alatt alámerülve és magamnak kellett kimentenem és eszméletre térítenem. Ebben a lelkiállapotban voltam akkor, amikor annak az embernek keresésére indultam, aki szabálytalanul az uszoda tiltott oldaláról a vízbe ugorva,

Hogy tökéletes és gazdaságos **OLAJOZÁST** érjen el, használjon **LUBOIL**.

Váltsa minden **1200 km. után.**

Az olaj hivatása rendkívül nehéz. Meg kell akadályoznia, hogy a fémrészek egymás között surlódjanak, bármilyen hőmérséklet és sebesség mellett.

A Luboil, az Unirea társaság híres gyártmánya, a kiváló olaj minden szükséges tulajdonságával bír. A fémalkatrészeknek a legtökéletesebb védelmet nyújtja minimális szénlerakódás mellett.

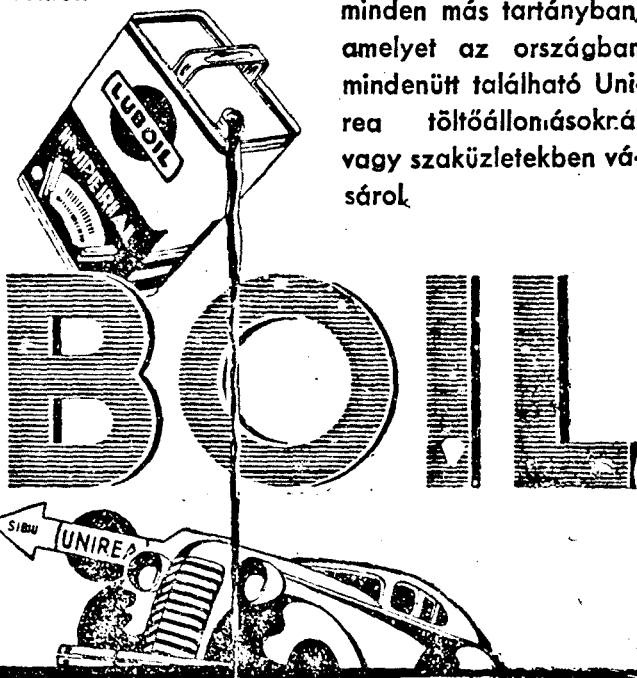
EGYFORMA MINŐSÉGÉT GARANTÁLJUK.

De a legjobb olajat is cserélni kell meghatározott időközökben. Cserélje a Luboil olajat minden 1200 km után és autóját megóvja a javítószektől.

A Luboil olaj egyformasága nem szorítkozik csak a tartány rajzára. Ugyanazt az olajat fogja találni a Bucarestiben vásárolt tartányban, mint minden más tartányban, amelyet az országban mindenütt található Unirea töltőállomásoknál vagy szaküzletekben vásárol.

LUBOIL

EZ A JEL mutatja, hogy Unirea töltőállomás közelében van. A Luboilon és az Ethyl-Unirea kémben zinen kívül megta álmin. den anyagot amely autója táplálására szükséges. Ugyancsak rendelkezésre áll gyors és lelkiismeretes szolgálat is.

Tizezer lengyel paraszt Varsó ellen

Husz halottja és számos sebesültje van a parasztzendülésnek

VARSÓBÓL jelentik: A lengyelországi parasztzendülést még mindig nem sikerült elfojtani. Az eddigi összetűzéseknek 20 halottjuk és számos súlyos sebesültjük van. Legújabb jelentések szerint a zendülő parasztok egyik nagyobb csoportja Malopolszka községben megtámadta a hatóságokat és a kivonult csendőrkülönítményt is, amely sortűzet adott. Tizen-négy paraszt meghalt, husz súlyosan megsebesült.

Ugyancsak újabb zavargásokról érkeztek hírek Jaroslav községből, ahol a csendőrök

sortűze nyomán 16 zavargó súlyosan megsebesült. A hatóságokat erősen nyugtalanítja az a hír, amely szerint Glazowa községben és Rzeszow környékén 10.000 paraszt gyült egybe és fenyegető magatartást tanúsít a hatóságokkal szemben. A lengyel kormány utasítására szabadlábba helyezték Gruszka néppárti képviselőt, akit még szombaton letartóztattak és arra kérték, hogy intse nyugalomra párthíveit. A képviselő ezt meg is ígérte, de nem tudott biztosítékot adni az esetleges zavargások elfojtására.

Chamberlain meglátogatja Mussolinit

LONDONBÓL jelentik: A Sunday Express közli azt a feltűnésteltető hírt, hogy Chamberlain angol miniszterelnök ősszel valószínűleg meglátogatja Mussolini miniszterelnököt. A lap ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Mussolini palermoi beszédének az a része, amelyben kijelent, hogy a Földközi-tengeren nem tűri a

bolsevizmust, arra enged következtetni, hogy a Duce a nemzetiek végső győzelméig igyekszik meghosszabbítani a spanyol polgárháborút, egyben pedig a Földközi-tenger partvidékén fekvő államok felett akarja megszerezni az ellenőrzést, nehogy a kommunizmus ott bármilyen formában gyökeret verhessen.

mindezt előidézte. Ismétlem, sajnálom a történeteket, amelyek után tudomásom szerint Kassay Sándor saját lábán hagyta el az uszodát s mint értesültem, csak később szenvedett idegmegrázkódtatást a tíz napon belül gyógyuló sérülései miatt. Nem kívánom senkinek, hogy egyetlen gyermekét hasonló érzések között lássa fulladozni a víz alatt: a közvéleménynek meg kell érteni az apát, amikor a sajnálatos esetről bárki véleményt formál, mert nem hiszem, hogy akadt volna egy ember is, akit ne hagyott volna el az önuralma.

Értesüléseink szerint a súlyos inzultusnak

folytatása lesz és a hatóságok részéről megindult a hivatalos vizsgálat.

SELECT • D. u. 5 órától
• folytatólagosan **CENTRAL** • 9 1/2 órakor
Kettős premier műsor. Helyárak 15 és 21 lei

I. A huszéves leány

Katharine Hepburn és Fred Mac Murray

II. Forradalmi nász

Raffaello Sabatini világhírű regénye nyomán.

Nils Asther, Hazel Terry, Noah Beery

H I R E K

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Házaspárok a mikrofon előtt

A párisi rádiótársaság, a „Radio Cité” most egy újítást vezetett be, amely szintén a rádió népszerűségét lesz hivatva öregbíteni. Ezentúl minden héten tíz újdonsült házaspárt visznek a mikrofon elé, ahol a fiatal menyecskék és ifjú férfiek kifejtik álláspontjukat a házasságról. Elmondják, hogy milyenek képzelik a jó házasságot. A férj, hogy milyen legyen a feleség, a feleség, hogy milyen legyen a férj, szóval, egy kis költséget adnak a modern ember mintaházasságából.

Eddig ez nagyon szép és követésre méltó példa s az is nagyon lelkesítő, hogy a „Radio Cité” az év végén annak a fiatal házaspárnak, amely a legjobb, legszellemesebb és a legpéldaadóbb előadást tartotta a rádióban, 50.000 frank jutalmát ad. Teljes mértékben egyetértünk ezzel az ötletes kezdeményezéssel, csak azt nem tartjuk helyesnek, hogy a jutalmát az év végén osztják ki. A mai világban igazán nem lehet tudni. Még nálunk, Bucurestiben sem, hát még Párisban! A párisi rádiótársaság könnyen megértheti, hogy az év végén, amikor az 50.000 frankot oda akarja adni annak a fiatal párnak, mely a legtanulságosabb, legszívhezszólóbb előadást tartotta a jó házasságról — már régen baj van: a fiatal pár már elvált. A sötét gyakorlat már győzedelmeskedett a rózsaszínű elmélet fölött...

— **IDÓPROGNÓZIS.** Bucuresti-i jelentés szerint a következő 24 órára változó felhőzet, nyugaton esők, esetleg záporok, az ország északi részében enyhe légáramlás várhatók.

A valóságról meggyőződhet személyesen, mert

TŰZIFÁT 2 éves szárazat
legolcsóbban
RECLAM Falelepen vehet.
C. Saguna 12-14. 4389

— Szeptemberben hozzák forgalomba az új 50 leiseket. Bucurestiből jelentik: A „Tempo” arról értesült, hogy az állami pénzverdében már elkészültek a nikkal 50 leisek. Az újveretű 50 leies váltópénzt szeptemberben hozzák forgalomba.

Legolcsóbb tűzifa
500 lei 1000 kg.
1. száraz fűrészelt dorong

AUFRICHT-nál Str. Dim. Ralou
Telefon 1069
(Gyermekkórház oldal-uccájában.) 4378

— **Louis Marin Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Louis Marin volt miniszter Bucurestibe érkezett. Dr. Anthelescu Jean, Paul Boncour, dr. Minovici és a frontarcosok küldöttsége fogadta. Marin a román pártok vezetőférfijaival fog találkozni. Két hétig marad a román fővárosban.

— **Elkészült a belgrádi mintavásár román pavillonja.** Belgrádból jelentik: A nemzetközi mintavásár román pavillonja elkészült. A román pavillon román stílusban épült, teljesen fából készült. A felavatási ünnepség szeptember 11-én lesz.

— **A napokig tartó esőzések elmosták a vasúti töltést.** Tecuciból jelentik: A Barbosi—Tecuci vasúti vonal megrongálódott. A napokig tartó esőzések elmosták a vasúti töltést. Ezen az útvonalon úgy a személy-, mint az áruforgalom szünetel. A javítási munkálatok folyamatosan vannak.

— **Ítélet előtt a cernaui-i légionáriusok pere.** Craiovából jelentik: A cernaui-i légionáriusok pere befejezéshez közeledik. Ítélethozatalra valószínűleg ma éjszaka vagy holnap reggel kerül sor.

— **Eltemették Pekár Gyulát.** Budapestről jelentik: Ma délután temették el nagy részvét mellett Pekár Gyulát. A temetési menet az Iparművészeti Múzeum előcsarnokából indult el a Kerepesi temető felé. A gyászszertartást Raffay Sándor evangélikus püspök végezte. A bucsuztatót Császár Elemér egyetemi tanár mondta. Pekár Gyula holttestét a magyar főváros által felajánlott diszszirhelyen helyezték el.

— **ELHALASZTOTTÁK A KISEBBSÉGI VASUTASOK NYELVVIZSGÁJÁT.** Cluj—Kolozsvárról jelentik: A kisebbségi vasutasok szeptemberre kitűzött nyelvvizsgáját a CFR vezérigazgatósága a jövő év márciusára halasztotta el. Az elhalasztás általános örömet keltett a kisebbségi vasutasok körében.

— **Falálugrás az Eiffel-toronyról.** Párisból jelentik: Victorien Lamartine, 23 éves munkanélküli szobrászművész vasárnap délután a legnagyobb forgalom idején leugrott az Eiffel-torony felső emeletéről. Az első emelet kiálló párkányára zuhant, ahol halálraaronsoltan találtak rá. A halálugrás helyén, 200 m. magasságban, az öngyilkosjelölt egy cédulát akasztott ki a felirással: „A sötét éhhalál áldozatának utolsó üdvözlése — a Fény városához...”

Huszonöt ezer dollár értékű ékszer loptak el Gary Cooper villájából

Los-Angelesből jelentik, hogy a napokban betörők jártak a népszerű filmsztár, Gary Cooper házában és 25.000 dollárt érő ékszer és ezüstneműt loptak el az ügyes betörők. Cooper villájában a tüdőszoba ablakát vágták ki s azon át hatoltak be a házba. A házvezetőnő csak késő éjjel vette észre a betörést, pár perccel előbb, mielőtt Gary Cooper és felesége egy hollywoodi gardenpartyról hazatértek. Az ellopott ékszerek között a legértékesebb egy gyémántokkal és rubinokkal kirakott platina karperec volt, melynek értékét 5000 dollárra becsülik. Egy 1000 dollárt érő gyémántgyűrű, egy vörösaranyból készült karperec, egy gyémántokkal kirakott cigarettatartó és több más értékes ékszerdarab lett a betörők zsákmánya. Gary Cooper megette a feljelentést az ismeretlen betörők ellen és egyben bejelentette a biztosító társaságnál is kárát.

— **Nyomozzák a „Dacia” kávéház szarkáját.** Leipniker Andor, a „Dacia” kávéház és étterem társtulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy valaki sorozatos módon löpködjön az étterem konyhájából az evőeszközöket. Eddig közel 10.000 lei értékű evőeszközt lopott el az ismeretlen tolvaj. A rendőrség által bevezetett vizsgálat során a délelőtti órákban őrizetbe vettek egy gyanúsítottat, aki ellen több terhelő adat merült fel. A vizsgálat folyik.

Hordóhiány miatt

szüret előtt aradi pincékből kimérünk
nagyobb tétel olcsó bort

Asztali 8.- lei
Maderati rizling 12.- lei
az adót is beleértve

Öt litertől felfelé közvetlen a pincéből

Fenti árak csupán a pincében érvényesek.
A pince nyitva van délután 5-7 óráig

Minoriták Borgazdasága Arad

— **Eljegyzés.** Baruch Klári (Timisoara) és Luttwák József (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Házasság.** Dr. Szentgyörgyi Aladár és csikarozfalvi Erdélyi Olgi augusztus 23-án házasságot kötöttek.

A szokás hatalma

A fogorvos, mint amatőr: . . . és most, kedvesem, nyissa csak ki nyugodtan a száját . . . !

Minden második szám nyer az AMEFA gardenpartyjának tomboláján

Előkelő szakértő zsüri jelöli ki az arany-szalagos aradi táncbajnokpárt

Holnapután csütörtökön este ünnepélyes fényárban fog uszni a népszerű Lido-étterem, hogy befogadja azt

a hatalmas tömeget, mely az AMEFA ezidél szezonnító garden-partyjára és tombolaestjére a Lidoba zárandokol.

Dacára, hogy a rendezőség elképzelése szerint szorosan véve nincs előzetes asztalfoglalás, valósággal versenyeznek az emberek abban, hogy a legjobb asztaloknál nézhessék és élvezhessék végig

a pártjátékos tombolát, mely 400-500 nyereményével lehetővé teszi, hogy minden második szám értékes tárgyat fog nyerni.

A táncversenyre még most is folynak az előkészületek és az AMEFA vigalmibizottsága Arad előkelő és szakértelemmel rendelkező hölgyeit kéri fel, hogy a táncbajnokpár kijelölésének zsürijében résztvegyenek és ezzel a táncbajnok verseny nivóját és hozzáférhetőségét biztosítsák.

Bizonyos, hogy

az augusztus 26-iki csütörtöki AMEFA-garden-party egy sorozatos otthonias melegségű intim estélyisorozat kiindulópontja lesz.

ahonnan mindenki szeretetteljes visszaemlékezéssel távozik el.

— **Rablógyilkos merényletet követett el a Cluj—Kolozsváron elügött aradmegyei betörő.** Cluj—Kolozsvárról jelentik: Treusan Petru, aradmegyei, varsandi illetőségű betörőről, akit Puskás mérnök lakásán tetten értek és elűgtek, kiderült, hogy több mint 20 betörést követett el Baumüller Walter és Hamza Béla nevű társaival. Treusan Petru, aki egyébként már fegyházviselt betörő, egyik cellatársától kapta az ötletet, hogy törjön be Puskás mérnökhöz, mert ott gazdag zsákmányra akad. Az elvetemült betörő azt is bevallotta, hogy mult év tavaszán Feleac községben egy parasztasszony ellen hasonló rablógyilkossági merényletet kísérelt meg és csak a csodának köszönhető, hogy az asszony, akit a betörő foitogatni kezdett, életben maradt. Ugyanis az asszony csak elájult, mire a betörő azt hitte, hogy meghalt és pénzt magához véve, tovább állott.

— **Orvosi hír.** Dr. Mátral Pirocska ismét rendel: Str. V. Goldis 12a. Telefon: 1834.

— **Feloszlott a „Baia-Mare—Nagybányai Festők Társasága”.** Huszonöt évvel ezelőtt alakult Baia-Maren a „Baia-Mare—Nagybányai Festők Társasága”, amely ellen az utóbbi időben a támadások áradata indult meg. Ennek hatása alatt a társaság Mikola András festőművész elnökségével gyűlést tartott, amelyen az elnök benyújtotta lemondását és az elnöki tisztséget vita során senki sem akarta vállalni. Miután a gyűlésen megegyezés nem jött létre, elhatározták a társaság tagjai, hogy megszüntetik működésüket és szándékukat a hatóságokkal is közlik.

— **Dr. Wiesel belgyógyász külföldi tanulmányjáról hazaérkezett,** ismét rendel délután 3-5-ig. Szeptember 1-től Röntgen-vizsgálatok délelőtt 9-10-ig is. Telefon: 12-93.

— **A CORSO-mozgó átalakítás miatt szünetel.** Nagyobb aranyu átalakítási munkálatok kezdődtek meg a mai napon és Arad legújabb mozgója mindennel lépést tartva, elsősorban minden igényt kielégítő újabb, legmodernebb világítási felszerelésekkel lesz ellátva. Előreláthatólag az új szezon kezdetével, szeptember első napjaiban kezd meg ismét működését a Corso-mozgó.

— **Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli,** igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomormozgást, fokozza az anyagcserét, élénkíti a vérkeringést és ezáltal új életerőt teremt. Az orvosok ajánlják.

— **Betörtek a Löbl-könyvkereskedésbe.** Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka eddig még ismeretlen tettesek betörték Löbl Ferenc V. Goldis-ucca 2. szám alatt levő lapbizományos és könyvtár, valamint könyvkereskedő kirakatát, amelyből 4000 lei értékű könyvet vittek el. A könyvtolvajokat körözi a rendőrség.

A természetjárás apostolának emlékünnepe

Seprősi Czárán Gyula sírját több száz turista kereste fel

Megható ünnepség keretében szenteltek emléket vasárnap Bihar-Bihar- és Aradmegye turistái a kies fekvésű Moneasa-Menyházán Czárán Gyulának, ki a fűdő hegyoldalán lévő sírban alussza örök álmát. Születésének 90. éves fordulójára volt az összejövetel aktuálitása, melyet szépen rendeztek meg a SCA aradi osztályának tagjai. Az ünnepség a Czárán-sziklánál tábori misével kezdődött, melyet dr. Lengyel István Rovine-magyarpecskai római katolikus főesperes szolgáltató dr. Stéger Béla Sebiş-borossebesi plébánossal. Mise közben Lengyel dr. emlékezett meg szónoki készséggel Czáránról. Mise végétével az összes turisták hármas sorokban fejlődve megindultak Czárán sírjához. Ott a „Touringul Clubul Român” és a SCA aradi osztályának koszorúját hatalmas beszéd kíséretében Păcuraru Brutus iparkamarai főtitkár helyezte el. Az Oradea-nagyvárad Vulturii Turista Egyesületet dr. Szathmáry Ferenc, a Beius-belényesi fiókot: dr. Benedek István, a salontai osztályt Radványi Román Károly képviselte, míg az „Aradi Torna Egyesület” koszorúját Bodnár József, az Oradea-nagyvárad Vasas Sport Egyesületét: Kovács Sándor, a Macabi Egyesületét: dr. Nusbaum Emil, a N. S. E.-ét Lintner Béla, a Törekvését pedig: Benedek Marcell helyezte el.

Mély hatást váltott ki a Beius-belényesi „Sasok” kiránduló csapatának hatalmas vadvirág csokra, melyet Czárán egykori munkaterületéről a Flóra-rétről hoztak. A Czárán leszármazottak közül egyedül: Csiky János Sepreus-seprősi földbirtokos jelent meg. Déli egy órakor véget ért az ünnepély, s a turisták a nagyvendéglőben gyülekeztek társasbédre, hol az első felköszöntőt: Ófelsége II. Carol királyra dr. Szathmáry Ferenc tartotta. Tarnóczy Lajos aradi ref. lelkész és az „Aradi Sasok” elnöke lelkes beszédben hívta fel a figyelmet Zárany Jenő aradi osztályelnök munkásságára, ki az egész Czárán-kultuszt megindította és irányította, s mindenképpen azon volt, hogy Czárán Gyula emléke

Holnapután esütörtönön

ne homályosodjék el, s az mielőbb örökké tétessék.

Nagy hatást keltett a Turistilor Vulturii (Oradea-Nagyvárad) és az aradi Czárán-osztály zászló cseréje, melyet Zárany Jenő és Erdélyi Ferenc elnökök eszközöltek. Délutánra közös kirándulást terveztek, melyet az eső megakadályozott, s helyette a turisták táncra perdültek, melyhez a zenét Gézits József aradi zenekara szolgáltatta. Elismerés illi Káufmann vendéglőst, ki jó és olcsó élelmizést adott.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 16.87 és fél, London 21.73 és egynegyed, Newyork 435.37, Milánó 22.92 és fél, Amsterdam 240.27 és fél, Berlin 175.07 és fél, Prága 15.18 és fél, Varsó 82.40, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Elsüllyedt Alexandriánál egy kirándulóhajó. Alexandriából jelentik: Egy kirándulóhajó, amely egy strandünnepélyről tért vissza, elsüllyedt. Az elsüllyedt hajó utasai közül számosan a tengerbe fulladtak. Eddig 30 holttestet vetettek partra a tenger hullámai.

— Multévi buzatermésünk a 63 milliárd lei értékét is meghaladta. G. Taşcă egyetemi tanár, a Iorga kormány volt kereskedelmi és iparügyi minisztere nyilatkozott a buzatermésről. Az előző évi adatokból kitűnik, hogy az országnak 350-314 vagon buzája volt 63.731.000.000 lei értékben. Az idei termés mintegy 20 százaléka gyengébb a tavalyinál, ami nemzetgazdasági szempontból is óriási veszteséget jelent.

— MA az atlanti gyógy-szertárák tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— Hogyan szerezhetik be buzaszükegletüket az inséges vidékek lakói? Negura Mihail szövetkezési miniszter, mint a mezőgazdasági termények értékesítési szervének vezetője kijelentette, hogy az inséges vidékek lakossága a napi hivatalos tőzsdei árfolyamnál 15.000 leiel olcsóbban kaphatja meg vagononként a búzát. Az igényléseket a helyi hatóságokon keresztül a Szövetkezeti Központhoz kell eljuttatni.

— Az aradi rendőrség felszólítja valamennyi vendéglőben játszó zenészt, hogy kedden délután 4 órakor okvetlenül jelenjenek meg a központi rendőrség 11. számú szobájában.

Bihari Erzsébet

ezuton értesíti szives megrendelőit, hogy Budapestről a legújabb öszi modellekkel hazajött és szives rendelkezésükre áll. 4417

— Aradi bádogosmester motorkerékpár-balesete. Könnyebb lefolyású baleset érte vasárnap este Lengyel Géza aradi bádogosmestert, akinak a Bratianu-uca 19. szám alatt van műhelye. Lengyel vasárnap reggel indult el motorkerékpárján Veliciu Ioan nevű tanoncával együtt Salonta-Mare-Nagyszalontára, ahonnan délután 5 óra tájban indult vissza Arad felé. Amikor a motorkerékpáros a Chisineu-Criş-Kisjenő község határában elhúzó országútnak ahhoz a szakaszához ért, ahol az Oradea-nagyvárad vasutvonal vezet keresztül, a gép az esőtől sikossa vált uton elcsuszott s annak vezetője, valamint kísérője is nagy ívben az uttestre zuhantak. Lengyel arcát előntötte a vér, míg tanulója csak kisebb sérüléseket szenvedett. Egy arra haladó szekér Chisineu-Criş-Kisjenőre szállította a sebesülteket, majd telefonon értesítették Lengyelné, aki autón férje után utazott és Aradra szállította a könnyű sebesülteket.

Legolcsóbb a **TŰZIFA**
minden minőségben
4405 vagon, öl, sulyra
„FOCUS” fatelepen,
Piata Cetate Veche és
P. Stefan C. Mare 10-11 Telefon 1491

— Újabb letartóztatások a Glogovat-glogováci pénzhamisítás ügyében. Beszámoltunk arról, hogy a Glogovat-glogováci csendőrség pénzhamisító társaságot leplezett le. Az aradi ügyészség az ügyben erélyes vizsgálatot indított meg. Tizenegy vádlottat hallgattak ki, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy részt vettek a pénzhamisító cigányok üzemében. Az ügyészség 8 vádlott ellen fogatosította az előzetes letartóztatási parancsot, a többi vádlottat szabadlábra helyezték. A letartóztatottak: Carpas Ioan Gheorghe, Gaudi Pascu és Gaudi Paul. Ugyancsak letartóztatásban maradtak Konrád Péter, Konrád Ferenc, Dörner Antal és Schlachter Pál is. Az ügyben még mindig folyik a vizsgálat.

nines más program csak egyedül

— Páratlan kardpárbaj Budapesten. Budapestről jelentik: Szokatlanul véres kardpárbaj színhelye volt tegnap a Santelli vívóterem. A lovagias ügy Zborovjan László főmérnök és Prüchler Andor dr., a magyar vivósövetség titkára, többszörös vívóbajnok között keletkezett. A felek között egy sportgyűlésen keletkezett nézeteltérések miatt támadt a lovagias ügy és ennek folytatása lett a kardpárbaj. Bandázs nélkül, könnyű lovassági karddal vívták meg a párbajt, amelynek lefolyása és hevessége szinte páratlanul áll a párbaj történelmében. Az ellenfelek nem kevesebb mint két és félórán át folytatták az elkezeredett véres tussát és ez idő alatt ötvenegyszer csaptak össze. A rendkívül heves összecsapások során mindkét fél sulyosan megsebesült és annak ellenére, hogy már az első menetben mindketten megsebesültek és mindkettőjüknek arcából, valamint felső testéből patakzott a vér, a párbajt tovább folytatták mindaddig, amíg az ötvenedik menet után Kabos vívóvilágbajnok, vezetősegéd Prüchler harc-képessége miatt a párbajt befejezetnek nyilvánította.

Féláru utazás Budapestre

Oda aug. 25 — szept. 10. Vissza aug. 30 — szept. 16. Utólagos 2-50 pengős vízummal.

Igazolványok:

„EUROPA” menetjegyirodában (Sándor könyvkereskedés.) 4422

Megszűnik a vízumkényszer Románia és Lengyelország között

VARSOBÓL jelentik: Lapértésülések szerint Lengyelország és Románia között kedvező eredménnyel kecsegtetnek azok a tárgyalások, amelyek arra vonatkoznak, hogy a két állam között megszüntessék az utlevélvizum kényszerét. Így Románia lesz az első állam, amelynek polgárai vízum nélkül utazhatnak bármikor Lengyelországba.

— Borzalmas vihar az Egyesült-Államokban. New-Yorkból jelentik: Borzalmas vihar pusztított az Egyesült-Államok területén. Az anyagi kár óriási. Több ember élete áldozatul esett a szörnyű erejű orkánban.

— Beiratások az iskolánövérkek aradi Intézetében: augusztus 23-31-ig a Róm. Kath. Leánygimnáziumban, szeptember 1-5-ig az elemi iskolában.

— Epe- és májbetegségeknel, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epekőképződésnél és sárgaságnál reggelenként éhgyomorra egy pohár kissé felmelegített természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

— Kerékpárlapások. Ma délelőtt két kerékpárlapásról tettek feljelentést az aradi rendőrségen. Az egyik károsult Pop Gheorghe, Bisericei-uca 32. szám alatti lakos, akinek a pénzügyigazgatósági palota udvaráról lopta el ismeretlen tettes a 2127-es rendszámú biciklijét. — A másik feljelentő Urs Miron, Rozelor-uca 27. szám alatti lakos, akinek a 13067-es rendszámú kerékpárját lopta el valaki, ugyancsak a pénzügyigazgatósági palota udvaráról. A rendőrség véleménye szerint a két kerékpárt egy és ugyanaz a tettes vagy egy bandához tartozó egyének követték el. A rendőrségi nyomozás során több egyénre terekődött a sorozatos kerékpárlapások gyanuja és ezeknek kihallgatását megkezdték.

UJ KÖNYV

Agostino Savelli: „Itália története”. Nincs a földnek egyetlen pontja, amelyhez a mai kulturemberiségnek több gyökere fűződne, mint Itáliához. Művészeti, politikai, tudományos és vallásos-világnézeti szempontból egyaránt minden szál oda utal. Mikor tehát valaki ennek a földrésznek és a rajta forgott népeknek történetét írja meg: az egész európai faj kulturális harcainak és fejlődésének pályafutását adja. Ezt a lázas, izgalmas ütemű történetet, mely érdekességben a legfantasztikusabb regényt is felülmúlja, mesteri kézzel oldotta meg Savelli, a kiváló olasz történetíró. Azonkívül, hogy a történelmi eseményeket oknyomozóan követi, mindig mély és széleskörű társadalmi és művelődési rajzot ad, úgy, hogy Olaszország történetét minden mozzanatában szemünk elé állítja. Az események, adatok zsufultsága mellett minden eleven és plasztikus ebben a könyvben. Történelmi hitelesség és írói érzékeltetés egyaránt előmozdítja, hogy minden komoly ember számára ez a könyv nélkülözhetetlen kézikönyvvé váljék. Agostino Savelli: Itália története

AMEFA garden party a Lidóban

climü műve most jelent meg az Atheneum történelmi sorozatában, ára füzve 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj-Kolozsvár.

Ilyés Gyula: „Puszták népe”. Kettős izgalomtól forró Ilyés Gyula könyve. S ez a kettős izgalom és lázt, mint maláriás fertőzést oltja át belénk az író. Az első forró hullám maga az elküldő döbbenet: a láthatatlan osztályról lerántja valaki a Tarnkappát — és itt áll előttünk szivetszorító ismeretlenségben a Hatodik vagy talán Hetedik magyar Rend. (Ki tud ilyen mélységben pontosan számolni?) És ahogy valani kezd róluk Ilyés, ahogy elmondja életüket, sőt századaikat, ahogy ráeszméltet sarki elhagyatottságukra, ahogy belénk vetíti végtelen kiszolgáltatottságukat: ez a könyv második jeges és tüzes világa. A „Puszták népe” reális képeivel, komoly adataival, valómszerű kiállításával, megrázó anyagával, egy láz-görbe csuca — és a láz nem akar többé leszállni, se a valóságban, se bennünk. Állandóan érezzük, olyan magasságba és olyan forróságba emelkedtünk itt, hogy hajlott háttal is minduntalan a halált soroljuk. Élet és halál, szegénység és magyarság évszázados kibogozhatatlan gubancban: ez Ilyés könyvének anyaga. Ilyés: Puszták népe második kiadása füzve 119, kötve 158 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj-Kolozsvár.

Augusztus 26-án **A.M.E.F.A.** szezónnyitó gardenpartyja! Várunk minden A.M.E.F.A. Lidó étteremben **A.M.E.F.A.** hívót családjával, barátaival — szeretteivel

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„Nem a sütőiparosok, hanem az illetékek drágítják a kenyeret“

A sütőiparosok Timisoara—temesvári országos kongresszusa a kormányhoz fordul a kenyér olcsóbbá tétele és a hazai sütőiparosság veszélyeztetett mindennapi kenyere érdekében

Vasárnap és hétfőn tartották meg Timisoara—Temesváron Sechei Alexandru szövetségi elnök vezetésével a sütőiparosok országos kongresszusát, amelyen mintegy 250 sütőiparos vett részt az ország minden részéből. Bucurestől kezdődőleg az ország valamennyi városának sütőiparossága megfelelő küldöttséggel képviseltette magát a nagyfontosságú szakmai megmozduláson, amelyen az aradi sütőiparos szindikátust Stoica Radu elnök, Takács István volt elnök és Herman Róbert titkár képviselték. A kongresszus keretében több magasvonalú előadás hangzott el a sütőipar mai súlyos helyzetéről és éles bírálatban részesítették a súlyos illetékeket, valamint a sok költséggel és igen sok zaklatással járó ellenőrzést, ezt a két tényezőt tüntetve fel a mai magas kenyérráak legfőbb előidézőinek.

A kongresszus első felében Sechei Alexandru elnöki megnyitója után Vulpe Stefan helyi munkakamarai elnök, Gazda József, a helyi szindikátusok szövetségének titkára tartottak üdvözlő beszédeket. Dascal Iuliu szövetségi titkár a szövetség múlt évi tevékenységéről számolt be, többek között elmondva, hogy a sütőszövetség eredményes közbenjárásának tulajdonítható, hogy a Pecica—Pécska községekben házilag készült kenyérrel való kereskedést az aradi kenyérplac fölött, kénytelenek voltak beszüntetni a kontárkodást a súlyos miniszteri rendeletre.

Tovább folytatta a szövetség a harcot az olcsó és tisztább kenyér érdekében és általában élénk tevékenységet fejtett ki a szakma sérelmeinek orvoslása körül.

Néhai Oragyeán József és néhai Kotilla József sütőiparosok emlékét felállással gyászolta meg a kongresszus.

Kiemelkedő érdekességű volt Sechei elnök nagy beszéde, amelyet a kongresszusnak a kormányhoz intézett emlékirata bemutatásakor mondott:

— A kenyér az ország biztonsága — mondta Sechei. — Ott kell lennie mindenki asztalán és csak addig nyugodt és biztos az állam léte, amíg ott van. Ott kezdődik a baj és nyugalatlanság, amikor drága a kenyér. A francia forradalom a kenyéresboltok kifosztásával kezdődött. Meg kell győzni az illetékeseket arról, hogy szabadítsák fel a kenyeret a felesleges illetékektől és fel kell világosítani a közönséget, hogy

nem a sütőiparosok, hanem az állam drágítja meg a kenyeret.

Döntsék el végre, hogy iparosok vagyunk vagy kereskedők és ne kényszerítsenek a költséges és sok időt igénybevevő regisztrációk vezetésére.

Sechei nagy tapssal fogadott beszéde után Dascal titkár olvasta fel az emlékiratot, amely szerint az új gabonaértékesítő törvény rendelkezései legfőbb előidézője a kenyér drágulásának. Sérelmes az adóztatás, amely 20—30 százalékos jövedelmet állapít meg a kenyérre, nem véve figyelembe, hogy mi a sütőiparosok reális jövedelme. Az emlékirat leszögezi, hogy a pék nem kereskedő, hanem iparos, mert maga állítja elő az árut, amit forgalomba hoz és nem közvetíti árúját a fogyasztóhoz.

Ha a sütőt iparosnak minősítik, mentesíteni kell a könyvvizsgálattól, ami súlyos

teher ezekre a kisemberekre nézve.

Panaszkodik az emlékirat a betegséget okozó kényszertagságai és több más sérelmes rendelkezése ellen és kifogásolja, hogy

a sütőknek nem szabad lisztért kenyeret adniok,

holott a Banat—Bánság egyes vidékein a sütőiparosság egész léte erre alapozódott a múltban, a gazdák lisztjükért vették a kenyeret.

Sechei elnök, Costescu Gligore, Ganovici Teodor, Simionescu Ioan és Polizu Stefan bucuresti-i kiküldöttek, Österreicher Ignác, Stoica Radu (Arad), Thierjung János, Balan Nicolae, Petri István, Herman Róbert (Arad) és Frieschmann szólottak hozzá az emlékirat

egy-egy pontjaihoz, minden oldalról megvilágítva a kérdéseket. Österreicher Ignác felszólalása különösen nagy sikert aratott. A különböző ellenőrző szervek és hatóságok már-már zaklatásszámba menő kiszállásai ellen emelt panaszt. Kimutatta, hogy a sütőknek egyetlen órájuk sincs, amikor az ellenőrzésnek valamilyen fajtája ne fenyegetné őket. Panasolta, hogy a kenyérbélyeg sok kárt okoz és súlyos bonyodalmakat idéz elő a vasárnapi munkaszünet is, ami megakadályozza, hogy a közönség hétfőn friss kenyeret és süteményt kapjon.

A kongresszus egyhangú határozattal elfogadta az emlékiratot. A kongresszus rendjén tisztújítás is volt. Ugyancsak egyhangú határozattal megállapították az országos sütőiparos szövetség tisztikarát, amelynek tagjai a következők lettek:

Costescu Grigore, Ganovici Theodor, Simionescu Ion fővárosi pékmesterek diszelnökök, Sechei Sándor elnök, Draşovan Petru Cluj—Kolozsvar és Cseh József Sibiu—Nagy-szeben alelnökök, Hollinger Miklós pénztáros, Tolvadian Ion, Petry István és Raum János (Arad) ellenőrök, helyetteseik: Thierjung József, Thierjung János, Ardelean Iosif. A választmány tagjai: Österreicher Ignác, Lindhauser István, Janosó Árpád, Schembra Gyula, Takács István (Arad), Stoica Radu (Arad), Fistea Constantin és Fischhoff I., míg pótagok: Peschan Ioan, Madel Ferenc, Arso Anghel lettek.

Rövidesen visszavonják a kukoricakiviteli tilalmat

Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt a nagy szárazságokra való tekintettel a földművelésügyi minisztérium attól tartott, hogy kukoricatermésünk még a belföldi szükségleteket sem tudja kielégíteni. Eppen ezért kiviteli zárlatot rendelt el. Az azóta bekövetkezett esőzések, szerencsére, olyan kedvező hatást gyakoroltak, hogy az ország legtöbb részében reménytel lehet a kukoricatermés elé tekinteni. Hivatalos becslés szerint a belföldi fogyasztás mellett kb. 30.000 vagont lehet eladni a külföldnek. Ilyen helyzetben természetesen, a kormány legközelebbi gazdasági bizottsági ülésén visszavonja a kiviteli tilalmat.

Mi az eljárás gépek és gépalkatrészek behozatalánál?

A szakminisztérium részletes utasításokat adott az UGIR kérésére

Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium újabb részletes rendelkezéseket adott ki az iparvállalatok gép- és gépalkatrész-behozatalának szabályozására. Ezekkel a rendelkezésekkel kapcsolatban az Ugir bucuresti-i központja felvilágosításokat kért a minisztériumtól iparügyi igazgatóságától. Ennek alapján a következőket közli az Ugir:

Azok az iparvállalatok, amelyek a kartell-törvény kihirdetésekor (1937. május 10.) működtek, ha gépeket és alkatrészeket akarnak importálni,

nem kötelesek előzetesen berendezéseik kibővítésére elvi vagy végleges engedélyt szerezni.

hanem elegendő, ha az iparügyi igazgatóságokhoz kérést nyújtanak be, amelyhez mellékelni kell a prospektust (fényképek, gépleírások) egy pro forma számlát és annak román fordítását három példányban. Ebben a kérdésben a vonatkozó gépek felállítására és működésére kell engedélyt kérni.

Az importengedély elnyerése céljából a külkereskedelmet szabályozó igazgatóságokhoz kell kü-

lön kérést benyújtani a szokásos nyomtatványon, amelyhez mellékelni kell az iparügyi igazgatóság által az illető gépek felszerelésére és működésére adott engedélyt.

A vámmentesség elnyerése céljából külön kérést kell benyújtani az iparügyi igazgatóságokhoz, amelyhez mellékelni kell a pro forma számlát, annak román fordítását négy példányban.

Gépalkatrészek vámmentes behozatalához előzetesen a vámigazgatóság vámmentességi engedélyt kell megszerezni és azt mellékelni kell a külkereskedelmet irányító igazgatóság nyomtatványán benyújtott kéréshez.

Ha a gépalkatrészt vámmentesség nélkül akarják importálni, úgy a kérést közvetlenül a külkereskedelmet irányító igazgatóságokhoz kell benyújtani, amely azt a Le. felsőbb kontingentálási Bizottság elé terjeszti jóváhagyás céljából.

A fenti formalitások gép- és gépalkatrészek behozatalánál kötelezők azokra a vállalatokra is, amelyek előzetesen elvi, vagy végleges üzemfelszerelési, vagy üzemeltetési engedélyt kaptak.

Mekkora földterületen természetesen textiltövényt Romániában?

Hivatalos statisztika szerint 1937-ben az országban 47.158 hektár kender, 2470 hektár len és 1063 hektár gyapottermés van. A gyapotból Timis—Temes és Severin—Szörény megyékben 5 hektárfnyi területen kísérleteznek összesen.

— Román gyümölcskiállítás Lembergben. Ismeretes, hogy a lemergi nemzetközi vásár alkalmával Románia borkiállítását rendez, melyre azonban — sajnos — csak az ó-királyságbeli bormintákat szállították ki. A napokban aztán a kormány elhatározta, hogy ezzel kapcsolatban nagyszabású gyümölcskiállítás is rendez és Románia varsói kereskedelmi attaséja már meg is tette a szükséges lépéseket. Kíváncsiak vagyunk azonban arra, hogy ezuttal is mellőzni fogják-e a transilvaniai gyümölcsöket, ahogyan az a borral kapcsolatban történt.

— Az állam a piaci áraknál 20.000 leiel többet fizet a magnemesítő búzaterméséért. A földművelésügyi minisztérium utasította alantass közöget, hogy vásárolják össze a magnemesítő telepek buzakészletét és vagononként a piaci áránál 20.000 leiel többet fizessenek a búzáért. Ezt ki fogják osztani az egyes gazdáknak, akik viszont jövő évi termésüket kötelesek áruba bocsátani az államnak.

— AZ ÚJ RÁDIÓ-DIJSZABÁS. A Monitorul Oficial 1937. augusztus 21-i, 192. számában megjelent az új rádió-díjszabás, amely az előfizetők díjakon kívül megszabja a rádió- és rádióalkatrész eladásával foglalkozó kereskedők által fizetendő évi díjak összegét is.

— A vasúti kocsik hiánya miatt nehézségekbe ütközik a búzavásárlás és szállítás. Ugy a bucuresti-i, valamint a kikötői gabonaexportőrök sürgős intézkedésekre szólították fel a közlekedésügyi kormányt, mert a vasut nem bocsátja rendelkezésükre a szükséges kocsikat. Ennek következtében a vásárlások is lanyhább irányzatot mutatnak.

SPORT KÖZLÖNY

Pompásan játszott az AMEFA és fölényesen győzte le a Jiul együttesét

Petroșani—Petrozsény. Az AMEFA csapata, amely a mérkőzés előtt alig néhány órával érkezett meg, régen látott szenzációs játékkal fölényes győzelmet aratott.

A csapat minden egyes tagját a legteljesebb dicséret illeti nem csak azért, mert jól játszottak, hanem azért is, mert nagy akarással, szívvel-lélekkel küzdöttek.

Az együttes ebben az összetételben játszott: Sadovschil (Gerold)—Kovács, Bulbás—Szurgyi (Szabó), Dvorzsák, Szaniszló II.—Cucula, Léb (Mursa), Perneki, Bellai, Batrin.

A mérkőzés fergeteges AMEFA-rohamokkal indul és már a 3. percben Cucula pontos keresztlabdáját Batrin góllá értékesíti (1:0). A 8. p. Perneki, a 11. p. pedig Cucula eredményes (3:0). A szünet után a nagyon jól játszó Batrin még két gólt lő és ezzel már 5:0 az eredmény, amikor Medve a 36. p. a végeredményt állítja be. (5:1).

Az AMEFA-ban a kapusoknak nem volt sok dolguk, a háttvédek közül Bulbás emelkedett ki, a fedezetsor legjobbjá Dvorzsák és Szabó, de Szaniszló II. és Szurgyi is jól játszottak. A csatársorban Batrin, Cucula, Léb, Bellai, Perneki a rangsor, de ez a csapatrészt valamennyi tagja kifogástalanul játszott. Mursa is megiejelet.

Remek játék a Sparta-kupa döntőjében

Vasárnap délután a Tricolor sporttelepen játszották le a Sparta körmérkőzésének döntőjét. A döntőben a Transilvania és a Tricolor csapatai találkoztak és a meccs igen nivós, régen látott remek küzdelem után a Transilvania győzelmével végződött. A harmadik helyért folyó mérkőzésen a 85 percig vezető Hakoah kapusának indiszpozíciója folytán vereséget szenvedett, holott végig jobban játszott. Részletes beszámolóink a mérkőzésekről:

SPARTA—HAKOAH 4:2 (1:2). Nivós játék. A vezető gólt az ötödik percben Junger szép lövéssel a Hakoahnak szerzi meg (0:1). Két perc múlva Horváth kiegyenlít (1:1). Ezután Baner 11-esből ismét a Hakoah-t juttatja vezetéshez (1:2). A második féldőben a Hakoah nagy fölényben játszik, de a 40. percben Dondea súlyos kapushiba után kiegyenlít, két perc alatt két gólt újabb kapushibából és ez megpecsételi a mérkőzés sorsát (4:2). A Spartában Horváth, Turi, Dudás és Sándor a legjobbak, míg a Hakoahban Szécsi, Baner, Grünfeld, Pálfi és Junger tűntek ki. Muntean kitűnően vezette a mérkőzést.

TRANSILVANIA—TRICOLOR 4:3 (2:0). Régen látott, szenzációs küzdelem. A Transilvania már 3:0 arányban vezetett, amikor a feljavult Tricolor kiegyenlít de a Transilvania még erősíteni tud és ez a győzelmet eredményezi. Remek játék, amely mindvégig hatalmas iramot és kitűnő sportot hozott. A győztes csapat közvetlen védelmében Rácz kitűnő kapus, Kovács volt a jobbik háttvéd, de Soll is kielégített, a fedezetsor és a mezőny legjobbjá Nenzótzky, a csatársorban pedig Wagner Filimon és Karagyena játszottak igen jól. A Tricolorban Gergely, Szilágyi, Hollóssy, Serban, Janka II. emelkedtek ki.

Az első öt percben Mézes és Wagner remek góljaival a Transilvania már 2:0-ra vezet, a szünet után pedig Filimon szédületes kapulövése jut a hálóba (3:0). A 7. percben Serban kihagy egy 11-es-t, de ezután frontba kerül a Tricolor, Hollóssy (2) és Serban góljaival kiegyenlített. Hollóssy kiegyenlítő gólja egyébként valóságos élmény volt. A 28. percben Hess II. váratlan lövése a Transilvania győzelmét eredményezi. Barbu jól vezette a kemény, de nem durva mérkőzést.

Osztrák futball-csapatok győzelmei Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Az Admira és az Austria vasárnap folytatták vendéjátékukat és kettős győzelmet arattak, az Admira a Ripensia-t, az Austria a Venust győzte le. Beszámolóink:

Admira—Ripensia 5:3 (3:1)

18.000 néző. Biró: Iliescu: Admira: Buchberger—Schall, Marischka—Kisell, Hahn, Drapella—Vogl I., Stoiber, Schilling, Hahnemann, Vogl II. Ripensia: Zombory (Pavlovici)—Agner (Bürger), Chiroi—Gál, Nagy (Kotormány), Lazar—Bindea, Beke (Schwartz), Sepi, Schwartz, Marksteiner, Dobay.

Az Admira, amely szombaton kiadós vereséget szenvedett az FC Rapidtól, tegnapi összeszedte magát és a Ripensia-t vett revánst. Az első féldőben már a 2. p-ben vezetéshez jutnak Hahnemann révén, aki értékesíti

Schilling beadását. Ellentámadás során Dobai kapufát lő, majd a 21. percben Vogl I. révén már 2:0 az eredmény. A 30. percben Schilling egyéni játék után a harmadik gólt szerzi meg csapatának. Végre a 45. percben kapufőtti kavardásból Dobai is megszerzi a Ripensia gólját. A második féldőben a Ripensia játékosokat cserél és sokáig rohamozza az Admira kapuját. Ennek ellenére Hahnemann bombáját Pavlovici kiejti és ez már a negyedik gólt jelenti. A 20. p-ben ismét szerencsétlen gólt kap csapatunk: Schilling lövését Pavlovici nem tudja védeni. Most azonban feljön a Ripensia. A 24. p-ben Bindea 2 lépésről mellé lő. Majd Gál 20 méteres bombája kerül a kapu mellé. A 30. percben Schwartz beadását Bindea belövi (5:2). Egy perc múlva a Ripensia újabb gólt ér el: Bindea kornerét Kotormány belövi. A Ripensia fölénye mind erősebb, az Admira védekezik. A 39. p-ben Sepi irtóztatós bombája

hajszályira megy fölé, ugyanez a sorsa Schwartz lövésének is.

Az Admira legjobbjai Buchberger, Schilling és Schall voltak, míg a Ripensia-ban Schwartz, Bindea, Kotormány és Chiroiu váltak ki.

Austria—Venus 2:1 (1:0)

Austria: Zöhner—Andritz, Sesta—Istaitis, Adamek, Nausch—Vierti (Rieger), Mock, Sindelar, Jerusalem, Neumer.

Venus: Iordachescu—Siera, Albu—Barbulescu, Feraru, Beffa—Ploesteanu (Gruin), Gavrilescu (Ploesteanu), Bodola, Petea, Fene.

Nagyszerű küzdelem után a bécsi csapat győzött, mert e játékosok nagyobb technikai tudással rendelkeznek. A 6. percben szép kombinációs összjáték után megszületik a vezető gól. Jerusalem—Sindelar—Neumer a labda útja, utóbbi beadását Jerusalem a hálóba vágja. Utána a Venus fölényt harcol ki, amit az 5:1-es kornerarány igazol.

Szünet után a Venus rákapcsol és a 15. percben Gruin beadását Ploesteanu Bodolának továbbítja, aki a hálóba céloz (1:1).

Változatos küzdelem után, a 33. percben Feraru rosszul ad hátra egy labdát, Sindelar ott terem és a hálóba céloz (2:1).

A győztes csapatban Zöhner, Sesta, Adamek, Jerusalem és Sindelar játéka jelentett élményt. A Venusban Barbulescu, Feraru, Gruin és Iordachescu tetszett.

A felázott mélytalaju pályán vereséget szenvedett a Gloria

Crișana—Gloria 5:0 (1:0)

Oradea—Nagyvárad. A Gloria csapata vasárnap a Crișana ellen mérkőzött. A csapat azonban nem tudott megbirkózni a felázott mélytalaju pályára nehézségeivel és váratlanul nagyarányú vereséget szenvedett. A Gloria így állt fel a mérkőzésre:

Theimler—Adoc (Volentir), Varjassy—Mihalovici, Dobra, Lupas—Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea.

A 30. percben Záborszky megszerzi a vezetést (1:0). A második féldő 3. percében Szöke váratlan lövését Theimler elnézi. Kapushiba (2:0). Ezután Porjoc lő újabb gólt, majd Szöke (2) góljai állítják be a végeredményt. A Gloria-ban Theimler két gólt védhetett volna. A csapatban Mercea és Fritz keltettek jó benyomást, a többieknek láthatóan nem konvenáltak a nagyon rossz talaju és reális játékra alkalmatlan pályára.

Megkezdődött a kerületi elsőosztályu bajnokság Aradon

Vasárnap délután két kerületi elsőosztályu bajnoki mérkőzést játszottak Aradon. Az SGA—Intelegerea-mérkőzés élenk iramu, élvezetes játék után eldöntetlenül végződött, míg a CAA nagy harc után legyőzte a Titanust. Részletes beszámolóink a következő:

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, folyóvízzel, pensióval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiót, orvosi vizsgálatot, fürdőket és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizatiya Română de Voiași și Turism összes ügyintézőségénél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

Sport-különvonat Budapestre utlevél nélkül,

csak személyazonosság igazolvánnyal Aradról indul szeptember 10-én reggel. Budapestre visszaindul szeptember 15-én éjjelkor.

Részvételi-díj 1.285.— lei.

Beiratkozás a

WAGONS-LITS / COOK

Menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

SGA - Intelegerea 1:1 (1:1)

Élenkíramu, változatos játék keretében jtköztek meg a csapatok és végül is megosztózkodtak a pontokon. Nagy iramban indul a játék és már az első percben eredményes a tornászcsapat: Kurilla fut el, jó beadását Gherman kapja és lövése védhetetlen. Az Intelegerea rákapcsol, de az SGA védelme jól működik, a tornászok támadásait pedig az Intelegerea védelme teszi ártalmatlanná. A 42. p-ben a Csányi faultja miatti szabadrugás után, Sárközi révén egyenlít az Intelegerea.

A második félidőben a játék változatos, számos kiaknázatlan gólhelyzettel. A tornászok közül Márki, Szerb, Kecskés és Gherman, az Intelegereából Tozonyi, Kéri, Farkas I. és a Stahl-fivérek tűntek ki. Bíró Ciorogariu.

CAA - Titanus 3:2 (1:1)

A játék még teljesen szezoneleji színvonalon mozgott és végeredményben az atléták győzelme megérdemelt. A Titanus nagy lelkesedéssel harcolt, de a rutinhiány egyes játékosokon alaposan kiütöközött. A vezetést 11-esből a 14. p-ben Szilbereisz révén a Titanus szerezte meg, a 32. p-ben azonban Régner III. szép góljával egyenlít a CAA.

Helycsere után a 16. p-ben a Titanus-védők felszabadító rugása Éberlinről pattan a hálóba, a 16. p-ben pedig Incze szép góljával már 3:1-re vezetnek az atléták, amikor a 35. p-ben Szilbereisz egyéni játék után beállítja a

végeredményt.

A győztes csapatban Vass, Unguran, Berar H., Incze és Kozsnyica, a Titanusban Ray, Szilber, Schaberger, Kovács és Szilbereisz a legjobbak. Bíró Huszti.

Változatlan az élcsoporthelyzete a törpe-bajnokságban

A törpebajnokságban vasárnap már a kilencedik forduló került lebonyolításra és ez a forduló nagy meglepetést nem hozott. Ilyenformán az élcsoporthelyzete nem változott, csupán az SGA és a Transilvania cseréltek helyet, alul pedig a Juventus adta át az utolsó helyet az Intelegereának. A táblázat a vasárnap forduló után így fest:

1. AMEFA	9	6	2	1	25	6	14
2. Gloria	9	6	2	1	16	5	14
3. Unirea	9	5	3	1	24	12	13
4. SGA	9	3	5	1	19	13	11
5. Transilvania	8	4	2	2	21	10	10
6. Hakoah	9	4	2	3	16	10	10
7. Tricolor	9	3	4	2	24	16	10
8. CAA	8	3	1	4	28	14	7
9. Olimpia	9	3	1	5	15	23	7
10. USA	8	1	3	4	16	25	5
11. Juventus	9	—	2	7	6	45	2
12. Intelegerea	8	—	1	7	4	35	1

Beszámolóink a meccsekről:

Unirea-Intelegerea 4:0 (3:0). Az Unirea nagy fölényben játszott, nagyobb szerencsével több gólt is lőhetett volna.

Gloria-Transilvania 4:1 (3:0). Erősírásmérkőzés a Gloria megérdemelt győzelmével.

Tricolor-Olimpia 4:0 (2:0). A Tricolor csatárai gólképesebbnek bizonyultak.

AMEFA-CAA 4:0 (3:0). Az AMEFA biztosan szerezte meg a bajnoki pontokat a CAA-val szemben.

USA-Juventus 2:2 (1:1). A két sereghajtó-jelölt megosztotta a bajnoki pontokat.

SGA-Hakoah 1:1 (1:1). Izgalmas, élénk játék után a mérkőzés döntetlenül végződött.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

Középkorú önálló iparos megismerkedne fiatal, cslnos nővel. Levelet „Nem bánja meg” jelígre a kiadóba kérem. 4409

„KARLSBAD” jelígre levél van a kiadóban, kérjük átvenni. 4412

ALKALMAZÁS

JOBBA fizetendő mindenféle leányt keresek, jelentkeznél lehet több napon át déli előtt és délután 5 óráig Tereanu. Admin. fin. I. em. Bul. Regina Maria I. sz. 4414

PBRFBKT szabászó bucuresti-i női divatszalonba kerestetik. Ajánlatok „Perfek” jelígre Rudolf Mosse Bucuresti, Bul Bratianu 22. küldendők.

LAKÁS

Belvárosban

parkirozott magánházban egy külön bejárata elegánsan butorozott uccai szoba, fűrdőszobával és egy különbejárata udvari szoba szeptember 1-ére. esetleg azonnalra is kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4404

8 szoba, fűrdőszoba II. emeleti lakás szeptember elsejétől kiadó. Str. Cloșca 7. szám. 4378

Kettőszobás, modern összkomfortos villalakás a Calea Cetatea Veche-n azonnalra kiadó. Cim: Wild cukorkaüzletben.

Különbejárata uccal butorozott szoba, fűrdőszoba használatra kiadó. Str. Ciolo Pop I. földszint. 4408

Különbejárata elegánsan butorozva, nagy uccai szoba 2 személynek teljes ellátással kiadó Str. Gen. Grigorescu 1-a földszint. 4408

ELLÁTÁS

1-2 diákot felveszek gondos felügyelettel, Bul. Carol 81., I. em. 4. Dr. Faragóné. 4407

INGATLAN

Arad-Podgorian

Műniz-Ménesen, 10 peronyire villamostól, 3 kat hold prima szőlő, épület 2 szoba, verandával, komplett felszereléssel, idej természettel, alkalmi áron, 220.000 leiert eladó.

Megbízott: „URANUL” Ingatlanforgalmi irodája Str. Horia 2. szám. 4419

VÉTEL, ELADÁS

Hat fiókos nagy festett irodai íróasztal polccal eladó Str. Teiu Doamnei 27. 4360

Jóállapotban levő használt butort, egy kombinált szoba berendezésére, nekamlerek előnyben, kerestetik. Cimket a kiadóba. 4418

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket ma utarapapírt, ócskavasát, padlászolmit, — Vásárolok lakásban es padlásokon heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimket az Aradi Közlöny kiadója, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

Használt centrifugál szivattyút 2 és fél col átméretben és lakatos szerszámokat megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4362

Vadászfegyver kakas nélküli, tizenhatos kaliber, abszolút jó állapotban, olesón eladó. Moskovitz, színházépület.

Figyelem! Figyelem! Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO”-ban Irógép, hálószobák 4500 leitől, pianók 9000 leitől, kombinált festett szekrény, bel- és külföldi összekötő szőnyegek, varrógépek, antik faosillár, modern ebédő Zálogtárgyak közvetítését a veitnk 8 szeköttetésben álló timisoaraizalogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat olesón eszközölünk. — Zálogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizományi üzlet, Arad, Fischer Bluz-palota.

ÜZLET

Fűszerüzlet 2 szobás lakással, szeptember 1-re kiadó Capitan Ignat-u. és Rahovel-u. sarok. Érdeklődni Rahovei u. 86. szám. 4801

NAGYOB3 üzlethelyiséget keresek P. A. Iancu, vagy Bulev. Regina Maria-n. Ajánlatot „November 1.” jelíggel a kiadóhivatalba. 4351

Megvételre keresünk: 3 kerékes biciklit, jókarban levő cserépkályhát, 8 méteres gummicsovót locsoláshoz. Bul Rezele Ferdinand 18. Házfelügyelő. 4423

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, AUGUSZTUS 24.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállítás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: A rádió zenekarának hangversenye, C. C. Nottara vezényletével. Műsor: Foulds: Nyitány. Schubert: Rosamunda, Andricu: Tanc, C. Dimitrescu: Paraszttánc, Albeniz: Spanyol dal, Massenet: Nápolyi dal, Dvorák: Legenda No. 4. Zieher: Bécsi polgárok. 20.15: Rádiógyetem. I. Arapu mérnök előadása. 20.35: Gramofonlemez. (Schubert: B-moll trió. Előadják: Alfred Cortot, Jacques Thiabaud, Casals). RR: 21.10—21.30: Könyvnyű zene gramofonlemezek. RB: 21.10: Thea Ionanin énekhangversenye. RR és RB: 21.30: Szi fionikus hangverseny orosz zeneművekből. — 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A Dumitrescu-testvérek zenekarának hangversenye. 23.45: Hírek a külföldre. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Széchenyi csónakdájától a hétvégi kirándulásig. (Felolvasás). 11.45: Hírek az őszi divatról. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.40: Hírek. 16: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. 17.15: A központi háztartás. 17.45: Pontos időjelzés, Hírek. 18: Séta a büniclek közt. Sellye Ferenc dr. előadása a Bünügyi Múzeumból. 18.30: Cigányzenekar. — 19.15: Nyár a falun. 19.45: A „Rózsalovag” ismertetése. 20: A salzburgi ünnepi játékok keretében a „Rózsalovag” c. opera közvetítése. Az I. felvonás után kb. 21.10—21.20: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.20—22.35: Hírek. Az előadás után kb. 23.45: Időjárásjelentés. 23.50: Jazz-zene. Utána: Cigányzene. Budapest II. 18—18.20: Cigányzene. — 19.15—19.40: Mezőgazdasági félóra. 20—20.20: Autón Ankarába. 20.25—21.30: Hanglemezek. 21.35—21.55: Hírek. 22—23: Közvetítés a Guadel-éteremből.

SZERDA, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállítás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek.

14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: A Dinu Serbanescu-zenekar tánczenéje. Közvetítés a „Lido”-ból. 20.05: Mendelssohn: Hegedűhangverseny, op. 64. (Előadja: Fr. Kreisler, a londoni filharmonikusok zenekarának kíséretével). 20.35: Rádiógyetem. Const. Sescioreanu előadása az agrárproblémákról. RR: 20.55—22.05: Szórakoztató zene gramofonlemezek. RB: 20.55: A „Baical” balalajkazenekar hangversenye Boris Cernigov vezényletével. 21.30: Orgonahangverseny gramofonlemezek. A műsorban részletek J. S. Bach, Cesar Frank, Sullivan, Vidor és Saint-Saens műveiből. RR és RB: 22.05: Aurél Alexandrescu énekszámai. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: Hangverseny. 23.45: Hírek a külföldre. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Hogyan válasszuk ki a családi ház telkét? (Felolvasás). — 11.45: A legműveltebb majom. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Herz Lily zongorázik. Táncok. 13.40: Hírek. 14—15.20: Farkas Bóla és cigányzenekara. Közben kb. Pontos időjelzés. 15.40: Hírek. 16: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. 17.15: Wesselényi. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. — 18: Hanglemezek. Híres indulók és keringők. 18.35: A nemzeti nyomatványkiállítás. 19: Penninger Antal éneke I. zongorakísérettel. 19.30: A jó arckép. A rádió szalonzenekara. 20.30: Lászlóffy Margit és Stefánia Imre Liszt-műveket adnak elő két zongorán. 21.15: „Vihar Páris felett”. Hangdráma 3 részben. Utána kb. 22.35: Hírek. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 0.15: Hírek francia és olasz nyelven. 0.25: Cigányzenekar.

Budapest II. 19.20—19.55: A rádió szalonzenekara. 20—20.25: Csermely Gyula elbeszélései. 20.30—20.55: Rótszakállú Frigyes lovagi udvara. 21.15—21.45: Hochstrasser Karola énekel zongorakísérettel. 21.50—22: Hírek. — 22.05—23: Hanglemezek.

Bécs. 8.10—9: Könnyű lemezek. 14.10: Szórakoztató zene. 15: Ponselle szoprán lemezei. 18.35: Weber: As-dúr zongoraszonáta. 23.20: Kurt Thomas énekkara. 24—0.30: Jazzlemezek.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Nikolics zongorázik. — 18.50: Népdalok. 19.20: Lemezek. 21: Rádiózenekar. Utána: Lemezek.

Deutschlandsender. 7: Lemezek. 7.30: Könnyű zene. 13: Déli zene. 16.15: Lemezek. 17: Szórakoztató zene. 23.50: Quantz: Fuvolahármas. 24—1: Frankfurt könnyű- és tánczenéje.

Milano. 20: Vegyes zene. 22: Pietri: Csirkéfogónégyes. Operett. — Utána: Tánczene.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 14.40: Lemezek. 15.15: Aktargyev hegedűművész játéka. 17.10: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor. 23.20: Magyar hírek. Utána: Lemezek.

A Chinezul legyőzte a ZsAK-ot

Chinezul—Zsak 1:0 (0:0).

Timisoara—Temesvár. Élénk érdeklődés mellett bonyolítottak le a nemzetközi mérkőzést, amelyen egyenlő ellenfelek küzdöttek. A meccs egyetlen gólját Tabac szerezte.

O B) ligás eredmények: CAMT—Soimi 5:0 (2:0). Victoria—Unirea 2:1 (1:1). CFR Simeria—SGA 1:0 (1:0). Macabi—Tricolor 4:1 (2:1).

Praszler elutazott Strasbourgba

A Praszler-ügy végleg befejezést nyert és a volt AMEFA-csatár vasárnap a Strasbourg FC képviselőjével együtt elutazott Franciaországba. Praszler elutazását azonban váratlan nehézségek csaknem meghiúsították, ugyanis az aradi futballistának utlevele nem volt egészen rendben és csupán a hatóságok előzenyene folytán intézték el a szombati napon, úgy hogy Praszler mégis elutazhatott. Az újabb nehézségek abban merültek fel, hogy a Strasbourg FC képviselője kijelentette, hogy amennyiben Praszler hétfőig nem utazhat el Franciaországba, úgy az FC Strasbourg lemond az aradi játékosról és Zaiseket, a prágai Sparta csatárát szerződteti. Így majdnem előállt az a helyzet, hogy a Strasbourg FC képviselője a 300 ezer leies csekkel a zsebében Praszler nélkül távozott volna el. Azonban sikerült Praszler ügyét elintézni és a játékos elutazhatott vasárnap Strasbourgba.

A Ferencváros támadott többet,

a Hungária jobb taktikával játszott, így döntetlen alakult ki a magyar derbin

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap öt meccset bonyolítottak le, amelyek közül a derbijellegű Hungária—Ferencváros döntetlenül végződött. A mérkőzés egyike volt az eddig látott legszebbeknek, sok szép gól, nagyon szép akciók, a szezonkezdetet megcáfoló elsőrangú forma, igaz sporttelvezetést szereztek a több mint 20.000 nézőnek. Beszámolónk a következő:

HUNGÁRIA—FERENCVÁROS 3:3 (1:1).

A Ferencváros támadott többet, a Hungária azonban észszerűbben játszott. A 37. p. Cseh lött gólt, melyet a 42. p. Kemény egyenlített. Szünet után a 18. p. Tátrai hazaadása gólbá kerül, de a 26. p. Kemény egyenlített, sőt a 27. p. Tánczos gólja a vezetést jelenti, a 35. p. azonban Kardos döntetlenre hozza a mérkőzést.

Ujpest—Nemzeti 7:3 (2:0). Megérdemelt győzelem, amelynek góljain Kállai (2), Pusztai (2), Zsengeller (2) és Tóth osztozkodtak, míg a Nemzeti valamennyi gólját Kislagi szerezte.

Budafok—Szeged FC 2:1 (1:0). Élénk iramu játék, megérdemelt győzelem. A gólokat Kovács (2), illetve Bognár lötték.

Szürketaxi—Törekvés 6:1 (1:1). A Törekvés csak egy féldíjig bírta, szünet után a taxi „gázolt”. Góllövők: Szegedi (3), Takács II. (2), Kiszeli, illetve Gruber.

Budai „11”—ETO 3:0 (3:0). A Budai már az első féldíjban bebiztosította a győzelmét. Vértés, Sárosi és Jászberényi révén, a második féldíjban az ETO szívesen védekezik és megakadályozza a nagyarányú győzelmet.

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó halottunk,

Dr. Polonyi Jenő

temetésén résztvettek, ravatalára koszorút vagy virágot helyeztek, részvétüknek személyesen vagy írásban kifejezést adtak és ezáltal mérheteretlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk legbátrabb köszönetet.

4410 A GYASZOLÓ CSALÁD.

Az ARADI KÖZLÖNY regénye

(10.)

Irta:

GISELHERR MUMM

— Lady Durain! Igazán örülök, hogy frissen, jó egészségben látom újra. Én úgy tudtam — és senkisé is cáfolta meg ezt az értesülést — hogy 1921-ben áldozatul esett Charbinban a borzalmas járványnak. Tudja, hogy engem, közvetlenül a járvány kitörése előtt Sanghaiba rendelték?

Különös mosoly futott át az elegáns, vonzóan érdekes külsejű asszony arcán.

— Minden ismerősöm ugyanezt hitte. De itt vagyok — eleven cáfolatként. Rettenetes napok voltak... Azonban miért állunk itt. Maga biztosan hazakészül a szállodájába, engedje meg, hogy odáig vigyjem...

Az orvos ezúttal örömmel kapott az ajánlaton. Őszintén örült annak, hogy viszontlátta Lady Durain, mert sok kedves órát töltött el Charbinban Durain János, az ismert angol nagykereskedő vendégszerető házában. 1921-ben ott tanulmányozta a távolkelet trópusi járványait és sokszor vágyott már vissza, a kedvezőtlen éghajlat és zavaros politikai viszonyok dacára is. Krafft-Woncker az autót vezető Lady Durain mellé ült, aki közvetlen szavakkal mesélte el a tragédiát, amely az orvosnak Charbinból való elutazása után játszódott le.

Egy napon, délfelé, a rendőrség arról értesült, hogy abban az utcában, ahol az uram irodája volt, több pestis megbetegedés történt. Délután hazatelefonált a férjem és közölte, hogy egyelőre nem jöhet el, mert a rendőrség lezárta az utcát és senkisé is engednek át a kordonon. Aki átszökés próbált, nyomban agyonlőtték. Ez volt az utolsó beszélgetésünk... másnap már a járványkórházba szállították. Később kiderült, hogy az egyik irodaszolgája pestisben megbetegedett és amikor rosszul lett, bement az uramhoz, akitől engedélyt kért arra, hogy hazamenjen. Két percig tartózkodott csak az irodában, de ez elég volt ahhoz, hogy a járvány bacillusait továbbadja. Amikor telefonon felhívott, már benne voltak a betegség csúcsán — és két nap múlva meghalt a kórházban. Talán Sanghaiban olvashatta a lapokban, a rettenetes járványt nem sikerült pusztító útjában megállítani. Mindjobban terjedt és emberek ezrei estek áldozatul. Az utcán estek össze a haldoklók, senkisé is mert hozzájuk közeledni, holttestek hekatombája torlaszolta el az utakat... a városvezetés magas jutalmakat tűzött ki minden elszállított holttestért és az a pár szegény ember, aki nyomora miatt vállalkozott erre a borzalmas feladatra, nem sokára szintén az áldozatok tömegét szaporította.

Lady Durain néhány pillanatra elhallgatott és szemében rettegés csillogott, amikor ismét lepergett képzeletében a múlt kísérteties filmje.

— Én ki sem mertem mozdulni a házból — folytatta fáradtan — még a szobában is kényszerűen kötöttem az orrom elé. Hiszen azt sem lehetett tudni, hogy valamelyik kínai alkalmazott, aki a külvilággal összeköttetésbe kerül, nem hurcolja-e be a járványt. Hihetetlen mennyiségben fogyasztottam szeszesitalokat, mert az alkohol volt az egyetlen védőszerünk. Az angol kolónia orvosa mesélte később, hogy eszméletlen embereket szállítottak be hozzá, pestisgyanusokként, és csak a vizsgálat alkalmával derült ki, hogy — részegek. Amikor a férjem haláláról értesültem, idegrohamot kaptam és heteken át feküdtem súlyos betegen. Sokan hitték, hogy meghaltam azokban a rettenetes hetekben. De túléltem mindent — és visszajöttem Angliába...

Az orvos észrevette, hogy az asszony erőszakosan küzd a feltörő sírás ellen. Pár perces meghatott csend után Lady Durain újra mosolyogva fordult társa felé.

— Bosszankodtam, hogy ilyen későn tudtam csak megszabadulni a társaságomtól, most azonban örülök neki, legalább találkozhattam magával.

Az autó a Trafalgar-téren megállott. Az orvos szállodájához ért.

... Ugyanebben az időben a Foreign Office „D. Távolkelet” nevű osztályából egy férfi lépett ki. Abból a szobából, amelynek ablakán át világosság szűrődött ki, amikor Krafft-Woncker álmodozásából Lady Durain hírtelen megérkezése riasztotta fel. A hivatalnok gondolataiba merülve tartott a kijárat felé. Sok fejtörést okozott neki az a

titokzatos ember, akinek nevét az elmúlt éjszaka oly sűrűn emlegették. A „Colman & Co” cég Sanghaiból már hónapokkal ezelőtt felhívta a külügyi hivatal figyelmét Rasacoyra. A beérkező jelentésekből a távolkeleti osztály azt a következtetést vonta le, hogy a Rasacoy-est különös figyelmet igényel. Annyira, hogy a külügyi hivatal megbízottat küld ki a rejtély felderítésére.

Az utóbbi időben olyan események játszódtak le Mongoliában, Keletturkesztánban és az ezekkel határos vidékeken, amelyek alapos ellentétben állottak a brit világbirodalom érdekeivel. Az egyik ügynök néhány hónappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt — jelentette legutóbb a Colman & Co. cég Sanghaiból. A birodalom ellenségei ugylátszik nem válogatnak az eszközökben...

A politikai helyzet Keletturkesztánban aggasztóan változott. A japán, kínai, angol és orosz érdekek ütköztek itt össze... a szovjet önálló szovjetkörtársaságot szeretett volna létesíteni ebből a tartományból, amely az U. S. S. R. szerves része lenne. Japán ezzel szemben — mandzsuriai mintára — azt kívánta, hogy császárság alakuljon, olyan koronás államfővel, akit a japán kormány ültet trónra. Minkét terv veszedelmes volt Angliának, amelynek nem volt érdekében, hogy India szomszédságában valamelyik nagyhatalom vessze meg a lábát, olyan területen, amelyet csak a kicsiny Tibet választ el az angol koronagyarmatoktól. Elsősorban azzal válaszolt a különböző tervekre, hogy energikusan a válsággal küzdő Tibet segítségére sietett, amely abban is megnyilvánult, hogy a tibeti hadsereget bőven ellátta fegyverekkel — hogy megvédhesse az ország teljes függetlenségét. A kínai befolyást Tibetben ugyiszólván teljesen kikapcsolta az angol politika, amely azonban nem feledkezett meg arról sem, hogy Keletturkesztánt eláraszsa ügynökeivel. Három nagyhatalom megbízottai igyekeztek egymásnak kellemetlenkedni a kínai tartományban, amely Kinának a Han-dinasztia uralkodása alatt első gyarmata volt. Valahogy ugyanolyan volt a helyzet itt, mint Afganisztánban, ahol szintén erősen összeütköztek az angol—szovjet—japán érdekek. A különböző politikai ügynökök állandó izgalomban tartották a lakosságot, amelyet a maguk céljai érdekében próbáltak hangolni, ugyanakkor pedig a másik nagyhatalom ellen uszították őket a legfanatikusabb történetek terjesztésével. A diplomáciai lapdajátékban népek sorsával játszódtak...

V. FEJEZET.

Taskend lakossága körében fantasztikus történeteket meséltek a rejtélyek ködébe burkolt éjszakai káról, amikor nyomtalanul eltűnt egy kivégzett nő holtteste, vele együtt a GPU orvosa és ugyanakkor titokzatos merénylők lelőttek az utcán a GPU nagyhatalmu alfőnökét. A legendák szerint dr. Cordy emberfeletti tudománya feltámasztotta a halott Merva Marasovát, majd együtt megszöktek. Arról is meséltek az emberek, hogy az alfőnök megneszelte a szökést és azért kellett meghalnia. Másképpen festett a történet a hivatalos aktákban. A GPU lázas nyomozása elsősorban arra terjedt ki, idegen hatalom kémje volt-e az eltűnt orvos.

A vizsgálat azonban kiderítette, hogy dr. Cordy nem volt kém és ezzel a megállapítással még áthatolhatóbb lett a titok. A perzsi szovjet konzulátus utasítást kapott arra, vizsgálja ki, milyen szerepet játszott az orvos az ottani forradalomban. Megállapították, hogy dr. Cordy neve teljesen ismeretlen volt Perzsiában, tehát az sem volt igaz, hogy szöknie kellett onnan. Egyetlen magyarázatot találtak elfogadhatónak: dr. Cordynak nem volt tisztá a lelkiismerete, szöknie kellett valahonnan és buvóhelynek használta fel Taskendet, amíg ügyében elsimulnak a hullámok. Vajon melyik állam polgára lehetett Cordy? És milyen ügy miatt kellett szöknie? Végül pedig miért avatkozott bele a Merva Marasova-ügybe? Ezek a kérdések foglalkoztatták a GPU vezetőit, de választ egyikre sem sikerült kapniok.

Egy véletlen esemény folytán végre világosság derült a Wenkov népbiztos ellen elkövetett merénylőre. A guitsai határőrség egyik jelentése adta meg a rejtélyt.

(Folytatás)

Legújabb jelentéseink:

Jövő kedden kezdődik

a sinaiai kisantant-konferencia

Stojadinovic és Krofta vesznek részt a konferencián — Mihalache újra az előtérben

Bucurestibe rendelik a megyei prefektusokat

Bucurestiből jelentik: Ion Mihalache tegnap Dobrestiből táviratot kapott lamandi kultuszminisztertől, amelyben kéri, hogy személyesen vegyen részt a dobresti-i templom felavatásán. Anghelescu ugyanilyen értelmű levelet küldött Mihalachenak.

Mihalache a hírek szerint királyi kihallgatásra jelentkezik. Őfelsége II. Carol király valószínűleg a kisantant-értekezlet után fogadja, vagyis szeptember elején. A királyi kihallgatások jelenleg szünetelnek.

A sinaiai kisantant-konferenciára augusztus 30-án érkezik Stojadinovic és Kamil Krofta. Másnap már megkezdődnek a tanácskozások. Stojadinovic és Krofta királyi kihallgatásra is mennek. Az uralkodó dezsónén fogadja a külföldi vendégeket. Stojadinovic és Krofta a tanácskozások befejezése után azonnal elutaznak.

Tătărescu miniszterelnöknél a kihallgatások holnap kezdődnek meg. A miniszterelnök össze fogja hívni szeptember hónapban az összes prefektusokat, hogy a közrendre vonatkozó intézkedéseket tudomásukra adja.

Benes csehszlovák köztársasági elnök nagyfontosságú nyilatkozata

A csehszlovák egységről és a kisebbségi jogokról beszélt a köztársaság elnöke

Prágából jelentik: Benes köztársasági elnök vasárnap megkezdte több napos politikai körutját. Az első állomása Ungarisch-Hradisch volt, ahol nagyobb beszédet mondott az egybegyűlt tömeghez. Hangoztatta, hogy a régi morva—magyar határ mesterséges volt. Csehszlovákia azonban erős és örökös hidat épített a két nemzet között. A csehszlovák egység munkáját két évized alatt annyira megerősítették, hogy azt a világ semmilyen hatal-

ma sem bonthatja meg. Később Olmützbe autózott át az elnök, ahol szintén nagyobb beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Európának nem kell háborútól tartania. Majd a kisebbségi kérdéssel is nyilatkozott és kijelentette, hogy Csehszlovákia valamennyi kisebbségének meg van az a joga, amelyet az ország demokráciája biztosíthat. Az országban élő kisebbségek szabadon élhetnek és szabadon érvényesülhetnek és ezzel szemben csak azt követeli az állam, hogy lojálisak legyenek.

Sulyos operáción ment keresztül Cantacuzino tábornok, a „Totul pentru Tara” mozgalom vezetője

Bucurestiből jelentik: A Frontul és a Credinta című lapok közlik, hogy Cantacuzino tábornok, a „Totul pentru Tara” nevű mozgalom vezetője tegnap hirtelen rosszul lett és egy predeali szanatóriumba szállították, ahol gyomorférgéssel

megoperálták. A műtét sikerült, de a tábornok magas korára való tekintettel komplikációktól tartanak. Operáció előtt a tábornok napiparancsot adott ki, amelyben halála esetére Clime mérnököt nevezi meg utódként.

Az angol munkáspárt ismét állást foglalt a spanyol köztársasági kormány mellett

LONDONBÓL jelentik: A munkáspárt tegnap ismertette az elmúlt évről szóló beszámolóját, amelyet a szeptember 6-án megtartandó kongresszus elé terjesztenek. A jelentés terjedelmesen foglalkozik a spanyol problémával és megállapítja, hogy a június 24-én elfogadott semlegességi határozatnak semmiféle gyakorlati értéke nincsen. A nagyhatalmaknak fel kell venni az összeköttetést a spanyol köztársasági kormánnyal és szabadon kell szállítani fegyvert és municiót a köztársasági kormány részére.

Lázadás tört ki egy orosz hajón, megtizedelték a legénységet

Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint a szovjet orosz „Marat” hadihajón történt eseményekről a legkülönfélébb hírek terjedtek el. Újabb jelentések szerint nem a hajó parancsnokát végezték ki, hanem a hajó 8 matrózát. A kivégzések előzményei a következők: A Marat hadihajó képviselte az orosz haditájt az angol koronázási ünnepségek során tartott hajófelvonuláson. Amikor a hajó tengerészei Angliában partra szálltak különféle olyan holmikat, ékszereket és könyveket vásároltak, amelyeknek árusítása a szovjet területén be van tiltva. Később a hajó körutat téve, igyekezett hazafelé, de eközben litván, eszt és lett kikötőkben is horgonyzott néhány napon keresztül a hadihajó és mindezeket a helyeken a tengerészek újabb vásárlásokat eszközöltek. A hajó parancsnoksága csak akkor értesült ezekről a vásárlásokról, amikor már a Marat orosz vizeken haladt. A parancsnok ekkor felszólította a le-

génység tagjait, hogy az általuk vásárolt holmikat adják elő, mert azokat nem lehet hazavinni, miután azok bomlasztó hatásúak. A tengerészek javarésze ellenszegült a parancsnak és a hajón zendülés keletkezett. A zendülést csak nagynehezen tudták leverni, 8 matrózt kivégeztek és 34-et pedig börtönbe vetettek.

Egy angol szigetet akar megvásárolni Lindbergh

Londonból jelentik: Lindbergh ezredes hír szerint meg akarja vásárolni a Maillau-szigetet, az angol partok közelében. Ez a sziget szomszédos a Gilvas-szigettel, ahol Karell professzor dolgozik, akinek Lindbergh munkatársa a mesterséges sziv előállításának kutatásában.

Elkobozták Berlinben a páneurópai unió vagyonát

Bécsből jelentik: A páneurópai unió elnöke, gróf Coudenhove-Callergi azt az értesítést kapta Berlinből, hogy az unió németországi vagyonát a titkos államrendőrség lefoglalta és elkobozta.

Öt helyen aratott vasárnap a németországi atlétaegyüttes győzelmet

Berlinből jelentik: A német atlétika színvonalát bizonyítja, hogy vasárnap öt helyen aratott német atléta-együttes nemzetközi győzelmet. Nürnbergben 118:77 arányban győzött az osztrák válogatott felett, Karlsruheban 90:68 arányban verte meg a svájciakat, Drezdában 129:79 arányban nyert a csehszlovákok ellen, Rupperthalban a belgák felett győzedelmeskedett 112:74 arányban és siker kísérte a varsói kirándulást is, itt 96:72 arányban utasította maga mögé a lengyeleket.

A párisi főiskolai világbajnokság eredményei

Párisból jelentik: A főiskolai világbajnokság atlétikai versenyein szenzációsan jók a győztesek és a helyezettek eredményei. A 100 méteres síkfutásban teljesen hiteles körülmények között javították meg az eddigi 10.3 mp-es világrekordot. Az amerikai néger atléta, Johnson 10.2 mp-et futott. Részletes eredmények a következők:

100 méteres síkfutás: 1. Johnson (USA) 10.2 mp. (világrekord). 2. Pennigton (Anglia) 10.4 mp.

200 méteres síkfutás: 1. Johnson (USA) 20.8 mp. 2. Pennigton 21.5 mp.

400 méteres gát: 1. Petterson (USA) 52.5 mp. 2. Kovács (Magyarország). Kovács az ötödik pályán kezd igen lanyhán, úgy hogy Petterson már 200 méternél behozza a magyar futó pályaelőnyét, a fordulóban Kovács erősít, de az utolsó gátnál 10 méterrel van Petterson mögött. Az utolsó gátnál nem jött ki Kovács lépése és nem tudott ennek következtében dolgozni semmit sem az amerikai előnyéből.

Gerelyvetés: 1. Väckunnen (Finnország) 71.22 m. 2. Wittack (Esztorország). 3. Várszegi (Magyarország) 64.50 m. A magyar versenyző gyenge dobása meglepetés.

Csehszlovákia
összes fürdőhelyeire
pauschalkura utalványok
minden korlátozás nélkül
ujra kaphatók:

HAMBURG AMERIKA LINIE

S. A. R.

Képvisellete:

Künstler utazási irodában

ARAD, Bul. Reg. Maria 24.

Telefon: 1086.